

แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

สารนิพนธ์
ของ
บุปผา พุกจำปา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

กันยายน 2553

แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

สารนิพนธ์
ของ
บุปผา พุกจำปา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

กันยายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

บทคัดย่อ
ของ
นุปผา พุกจำปา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

กันยายน 2553

บุปผา พุกจำปา. (2553). แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม). สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขา
พาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 4 ด้าน
ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้
ผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เลือกเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เป็นนักเรียนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โรงเรียนเทคโนโลยี
สยาม (ช่างกลสยาม) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แบ่งเป็นสาขาการบัญชี จำนวน 50 คน
สาขาการขาย จำนวน 50 คน สาขาคอมพิวเตอร์ จำนวน 50 คน และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
จำนวน 50 คน โดยใช้นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที
(t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) (One-way Analysis of Variance)
เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ
ของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้านว่ามีแรงจูงใจอยู่ใน
ระดับมาก

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนชาย
และนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการ
ประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน
บุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนที่สาขาวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

MOTIVATION IN SELECTING THE COMMERCIAL PROGRAM OF THE VOCATIONAL
EDUCATION STUDENTS AT SIAM INSTITUTE OF TECHNOLOGY

AN ABSTRACT

BY

BOOBPHA POOKJAMPHA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

September 2010

Boobpha Pookjampha. (2010). *Motivation in Selecting the Commercial Program of the Vocational Education Students at Siam Institute of Technology*. Master's Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Mr. Sittakorn Choosup.

The purposes of this research were to study and compare the motivation in selecting the commercial program of the vocational education students at Siam Institute of Technology in the 4 aspects, i.e. personal reason, making a career, social factor, and personal support. The comparisons were to be conducted by sex, learning achievement level, parent's education level, parent's occupation, and the selected subject field.

The samples were the 1st year students in the commercial program, the vocational certificate level, at Siam Institute of Technology. They consisted of 200 samples: 50 accounting-students, 50 sale-students, 50 computer-students, and 50 hotel and tourism-students.

The instrument used in the research was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics applied in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way Analysis of Variance as well as Scheffe post hoc comparisons.

The research findings revealed as follow.

1. The motivation in selecting the commercial program of the vocational education students at Siam Institute of Technology, as a whole and individual aspects, were at the high level.

2. The students with different sex had differences in the motivation in selecting the commercial program, as a whole, at .01 level of significance. When compared individual aspects, it was found that male and female students had differences in the aspects of personal reason, making a career, and social factor at .01 level of significance and in the concerning person aspect at .01 level of significance. They were corresponding with the set hypothesis.

3. The students with different learning achievement level had differences in the motivation in selecting the commercial program, as a whole, at .01 level of significance. When compared individual aspects, it was found that they had differences in the aspects of personal reason, making a career, and social factor, at .01 level of significance which were corresponding with the set hypotheses. The differences in the concerning person aspect were not significant which was not corresponding with the set hypothesis.

4. The students with different parent's education level, parent's income per month, parent's occupation did not have differences in the motivation in selecting the commercial program, as a whole or individual aspects, which were not corresponding with the set hypotheses.

5. The students with different selected subject field had differences in the motivation in selecting the commercial program, as a whole and individual aspects at .05 level of significance. When compared individual aspects, it was found that they had differences in the aspects of personal reason, making a career, and social factor, at .05 level of significance which were corresponding with the set hypotheses. The differences in the concerning person aspect were not significant which was not corresponding with the set hypothesis.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ของนุปผา พุกจำปา ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาลัยเทคโนโลยี
ธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาลัยเทคโนโลยี ธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำการทำงานวิจัยนี้ ทุกขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยพัฒนาการทำงานให้เป็นอย่างมีคุณค่า มากขึ้น และท่านยังเป็นแบบฉบับ ของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์ และงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ถึงความกรุณาดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่เป็นประโยชน์จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนากร อนันต์อักษรกุล ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ พร้อมทั้งข้อคิด ที่เป็นประโยชน์ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม(ช่างกลสยาม) ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตลอดเวลาที่ทำการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม(ช่างกลสยาม) ปีการศึกษา 2553 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ครูอาจารย์ โรงเรียนพนิตยการราชดำเนิน-ธนบุรี ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Try out) เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบใจนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาการบัญชี สาขาการขาย สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม(ช่างกลสยาม) ที่ตอบแบบสอบถามวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ด้วยความเมตตา กรุณาตลอดมา

ท้ายที่สุดของความสำเร็จในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ที่ให้ชีวิตและสติปัญญา และความอดทนมุมานะในการทำสารนิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้ความห่วงใย ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

บุปผา พุกจำปา

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
	สมมติฐานของการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546).....	8
	ความหมายของการเรียนการสอน.....	15
	สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับการจูงใจ.....	16
	แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ.....	19
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	24
	ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	33
	การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ.....	34
	งานวิจัยในประเทศ.....	36
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	42
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
	การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	75
ความสำคัญของการวิจัย.....	75
ขอบเขตของการวิจัย.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก.....	93
ภาคผนวก ข.....	101
ภาคผนวก ค.....	106
ภาคผนวก ง.....	108
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนความถี่และร้อยละของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน.....	51
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน.....	53
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายข้อ.....	54
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	55
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านปัจจัยทางสังคม โดยรวมและรายข้อ.....	56
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายข้อ.....	57
7 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	60
9	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	61
10	ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	63
11	ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	64
12	ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านปัจจัยทางสังคม จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	65
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	66
14	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน.....	67

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน..... 68
16	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจ ในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 59
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือก เรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้านจำแนก ตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 70
18	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาที่เรียน..... 71
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจ ในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน..... 72
20	ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน..... 73
21	ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน..... 74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญ การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Education) มีคำกล่าวไว้ว่า “การศึกษาคือชีวิต ชีวิตคือการศึกษา” ซึ่งมีความเชื่อว่า ตลอดเวลาการใช้ชีวิตของคน ย่อมจะต้องมีการศึกษาเรียนรู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสมอ ซึ่งสาระสำคัญของการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการให้สอดคล้องกันทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนนอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามปกติ วิสัยมุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมทุกอย่าง การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาให้คนมีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติและเจตคติ โดยมีรูปแบบของการศึกษา 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาปกติวิสัย ซึ่งแนวคิดทางการศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาตลอดชีวิต “ชีวิต” คือกระบวนการในการพัฒนา และการที่มีการพัฒนาการก็คือการมีชีวิตอยู่ ”กระบวนการดังกล่าวมิได้หมายความว่าเฉพาะความสามารถ และศักยภาพที่อยู่ในตัวบุคคลเท่านั้น แต่มีความหมายกว้างออกไปถึง อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมของบุคคล ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งเร้าจากภายนอก แต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์อย่างมากในด้านคุณภาพชีวิต การศึกษาเป็นกระบวนการที่สังคมถ่ายทอดวัฒนธรรม ความรู้ ความชำนาญ ค่านิยมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยผ่านโรงเรียนหรือสถาบันสังคมอื่นๆ ในแง่นี้การศึกษาต้องจัดกันอย่างมีระบบถ่ายทอดกันอย่างจริงจัง เลือกรสสิ่งที่ต้องการจะถ่ายทอดเป็นการหล่อหลอมเยาวชนของชาติให้เป็นไปตามที่สังคมคิดว่าถูกต้อง การเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม พร้อมทั้งสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำเนินชีวิต การศึกษามีความสมบูรณ์ในตัวที่สามารถสร้างคนที่มีความสมบูรณ์ จะอยู่ในยุคสมัยไหนก็ตามสามารถปรับตัวหรือสามารถเป็นผู้แก้ปัญหาสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้เป็นไปด้วยดีในสภาพของยุคสมัยนั้น ๆ การศึกษาสร้างคนที่มีความสมบูรณ์ให้เข้าถึงความจริงแท้ของธรรมชาติ มีความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาสังคม (พระธรรมปิฎก. 2539: 1-7) การศึกษานั้นไม่ว่าจะศึกษาเพื่อตนหรือให้แก่ผู้อื่น สำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์จึงจะได้ผลเป็นคุณประโยชน์ มิฉะนั้นจะต้องมีการผิดพลาดเสียหายเกิดขึ้นทำให้เสียทั้งเวลาและเสียประโยชน์ วัตถุประสงค์การศึกษา ทำให้บุคคลมีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการดำเนินชีวิต ส่วนหนึ่งของการศึกษาที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ก็คือ การมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน

ในปัจจุบันโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ได้เปิดแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ออกเป็นสี่สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการขาย สาขางาน การโรงแรมและการท่องเที่ยว แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม เป็นหลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา กำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม มีบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้อง กับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2546) เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัด การศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน อีกทั้งเปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้อง กับสภาพชุมชนและท้องถิ่น โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ได้จัดการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) ให้กับนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี 1 ถึง ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โดยจัดการเรียนการสอนตามขีด ความสามารถ และความพร้อมของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีที่มีต่ออาชีพธุรกิจให้แก่ นักเรียน และสามารถดึงเอาศักยภาพของตนเองสู่โลกธุรกิจ จัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางตรง และ ทางอ้อมไปสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงต่อไป คณะครูและผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนัก ถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับและนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ได้ให้ความสนใจต่อ การเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม เช่น สาขาการบัญชี สาขาการขาย สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขางานการโรงแรมและการท่องเที่ยว เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยพบว่าในบางปีมีผู้เลือกเรียนสาขาพาณิช ยกรรมจำนวนมาก และในบางปีมีผู้เลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า อะไรเป็นแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมทั้งสี่สาขา เพื่อเก็บ ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนไปพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียน การสอนต่อไป

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม มีความสนใจที่จะศึกษา แรงจูงใจอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ที่ทำให้นักเรียนเข้ามาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมทั้ง 4 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการขาย สาขาวิชางานการโรงแรม และการท่องเที่ยว และเพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพธุรกิจ ให้แก่ผู้เรียนเมื่อนักเรียนเรียนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า อะไรเป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 6 ด้าน ได้แก่ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ การศึกษาของผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยของครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูล นำไปใช้ประโยชน์ต่อผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งความมุ่งหมายในการศึกษา แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาด้านลักษณะประชากรศาสตร์และข้อมูลส่วนตัวโดยจำแนกตาม แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ช่างกลสยาม) ใน 6 ด้าน ได้แก่ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบ แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ และข้อมูลส่วนตัว

ความสำคัญของวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางต่อผู้บริหารของโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนในสาขาพาณิชยกรรม ในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแผนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เป็นนักเรียนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แบ่งเป็นสาขาการบัญชี จำนวน 50 คน สาขาการขายจำนวน 50 คน สาขาคอมพิวเตอร์จำนวน 50 คน และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวจำนวน 50 คน โดยใช้นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ลักษณะด้านประชากรศาสตร์

2.1.1 เพศ

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

- 2.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1.2.1 ต่ำกว่า 2.50
 - 2.1.2.2 2.50 - 2.99
 - 2.1.2.3 ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- 2.1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
 - 2.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 2.1.3.2 ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี
- 2.1.4 รายได้ผู้ปกครอง
 - 2.1.4.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท
 - 2.1.4.2 15,001 - 30,000 บาท
 - 2.1.4.3 30,000 บาทขึ้นไป
- 2.1.5 อาชีพผู้ปกครอง
 - 2.1.5.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 - 2.1.5.2 ค้าขายหรือธุรกิจ
 - 2.1.5.3 รับจ้างและเกษตรกรรม
- 2.1.6 สาขาวิชา
 - 2.1.6.1 สาขาการบัญชี
 - 2.1.6.2 สาขาการขาย
 - 2.1.6.3 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - 2.1.6.4 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

2.2 ตัวแปรตาม คือแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านการประกอบอาชีพ
3. ด้านปัจจัยทางสังคม
4. ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นียมศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) หมายถึง สิ่งเร้า สิ่งจูงใจ หรือแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ เหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง เหตุผลที่นำมาใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ซึ่งได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ความรู้เดิม และลักษณะของสถาบัน

1.2 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง การมาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพและสร้างอาชีพอิสระในครอบครัว

1.3 ด้านปัจจัยทางสังคม หมายถึง การมาเรียนเพื่อได้รับการยอมรับจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น นักเรียนเข้ามาเรียนเพื่อมีโอกาสพบเพื่อนใหม่ เพื่อรู้จักอาจารย์ผู้สอน บรรยากาศที่แตกต่างจากชีวิตประจำวัน การได้เลื่อนสถานภาพ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทางสมอง และสติปัญญา และเพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคปัจจุบัน

1.4 ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การมาเรียนเพราะได้รับแรงกระตุ้นหรือได้รับการสนับสนุน และคำแนะนำในการเลือกศึกษาต่อจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน และผู้ที่นักเรียนศรัทธา

2. แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม หมายถึง ประเภทวิชาที่สถาบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ แบ่งเป็นสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เป็นโครงสร้างเพื่อใช้สำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสบการณ์ทางธุรกิจ นำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อประโยชน์ส่วนตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ

3. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน หมายถึง ผลประโยชน์ตอบแทน หรืออัตราค่าจ้างที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนได้รับจากการประกอบอาชีพซึ่งถือเป็นรายได้ประจำคิดเฉลี่ยต่อเดือนซึ่งแบ่งเป็น

3.1 ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 15,000 บาท

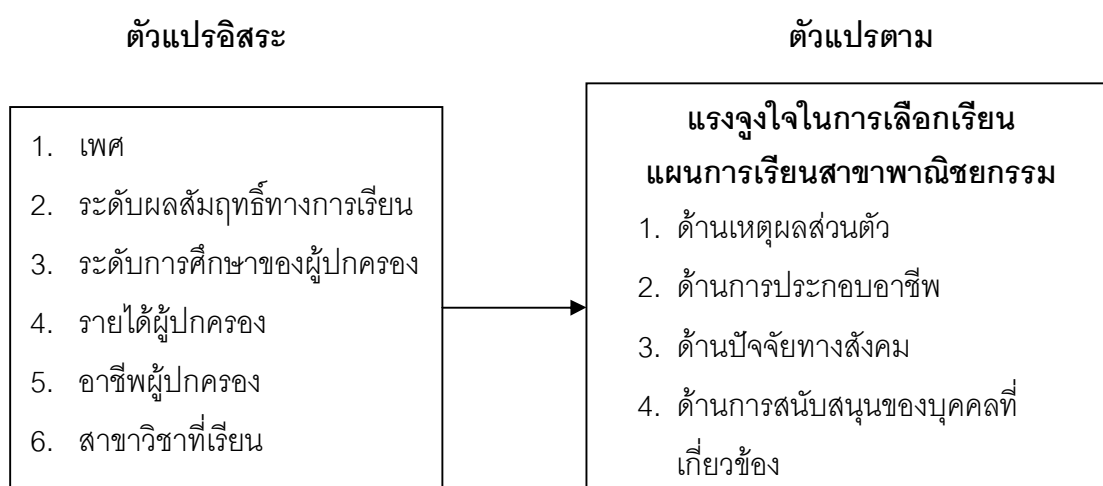
3.2 15,001 - 30,000 บาท

3.3 30,000 บาทขึ้นไป

4. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ลักษณะของงานที่บิดา - มารดา หรือผู้ที่อุปการะนักเรียนแทนบิดา-มารดา โดยใช้ยึดเป็นหลักในการทำมาหากิน ทำให้มีรายได้ประจำ เพื่อประกอบอาชีพ และใช้ในการเลี้ยงชีพในขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ โดยแบ่งเป็น

- 4.1 ค้าขายหรือธุรกิจ หมายถึง ผู้ประกอบกิจการค้าขาย หรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจ
- 4.2 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานรับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน
- 4.3 เกษตรกรรม หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เพศต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่สาขาวิชาที่เรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)
2. ความหมายของการเรียนการสอน
3. สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับการจูงใจ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
 - แรงจูงใจในด้านอาชีพ
 - แรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเอง
 - แรงจูงใจด้านสังคม
5. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
6. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
7. การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีก ตามที่เห็นสมควรประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ถือเป็นเกณฑ์ ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการ การเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40-60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้นๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน

ในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.2.4 โครงการ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

7. การเข้าเรียน

พื้นฐานความรู้และคุณสมบัติของผู้เรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ.2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินฝ่ายรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิต สะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

10.5 ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

11.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชาสาขาวิชา สาขางานรายวิชา และโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

11.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

แบ่งเป็น 3 หมวด วิชาฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต

1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีพ 18 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
 - ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
 - ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ 4 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 4 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

- กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ 10 หน่วยกิต

- วิชาชีพพื้นฐาน 10 หน่วยกิต
- วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต
- วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้นๆ 16 หน่วยกิต

- การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	2 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- บัญชีเบื้องต้น 1	3 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- บัญชีเบื้องต้น 2	3 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- การขาย1	3 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ดีดไทย 1	2 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ดีดไทย 2	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ดีดอังกฤษ 1	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ดีดอังกฤษ 2	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ไทยด้วยคอมพิวเตอร์ 1	2 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์ไทยด้วยคอมพิวเตอร์ 2	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์อังกฤษด้วยคอมพิวเตอร์ 1	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- พิมพ์อังกฤษด้วยคอมพิวเตอร์ 2	1 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- บัญชีพื้นฐานสำหรับผู้พิการทางสายตา	3 หน่วยกิต 5 คาบ/สัปดาห์
- การบันทึกและถอดข้อความเสียง	2 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค	2 หน่วยกิต 2 คาบ/สัปดาห์
- เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2 หน่วยกิต 2 คาบ/สัปดาห์
- กฎหมายพาณิชย์	2 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- เอกสารธุรกิจ	2 หน่วยกิต 2 คาบ/สัปดาห์
- มารยาทและการสมาคม	2 หน่วยกิต 4 คาบ/สัปดาห์
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป	2 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม	2 หน่วยกิต 3 คาบ/สัปดาห์
- การจัดตั้งสถานประกอบการและกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	2 หน่วยกิต 2 คาบ/สัปดาห์

2.3 วิชาชีพสาขางานเป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตาม ความถนัดและความสนใจ 36 หน่วยกิต

2.4 โครงการ 4 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจจากรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ทุกประเภทวิชา

3.1 ฝึกงาน ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

ให้นำรายวิชาจากหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน
ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

ให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกภาคเรียนโดยมีเวลาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

จุดมุ่งหมายของการสอนวิชาชีพพาณิชยกรรม

จุดประสงค์สาขาวิชาพาณิชยกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ในหลักการและประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2. เพื่อให้มีความรู้ในหลักการและกระบวนการในงานพื้นฐานวิชาชีพและงานที่สัมพันธ์
เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านพาณิชยกรรม

3. เพื่อให้เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนในสาขางานที่เลือก

4. เพื่อให้มีทักษะ มีประสบการณ์ กระบวนการในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก

5. เพื่อให้มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก

6. เพื่อให้มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน

7. เพื่อให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานให้มี

คุณภาพมากยิ่งขึ้น

8. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

9. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องาน และเห็นแนวทางในทางประกอบอาชีพ

สุจริต

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ

2. พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนา สิทธิหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

3. พัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพ และแก้ปัญหา โดยใช้หลักการกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์

4. พัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพของตนโดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา

5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ
6. วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจ โดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร
7. จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน
8. ประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานงานอาชีพด้านธุรกิจ ในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน

จุดมุ่งหมายสาขางานการบัญชี

1. มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการ บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ
3. มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่างๆ
4. ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อการชำระภาษีของกิจการและกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จุดมุ่งหมายสาขางานการขาย

1. สาธิตสินค้า ขายสินค้า และบริการแก่ลูกค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. จัดแสดงสินค้า จัดร้านค้า และจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ
3. หาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางการขาย และกำหนดช่องทางการจำหน่าย
4. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการขาย จัดหาสินค้า และบริการ
5. เขียนแผนการตลาด แผนการขาย แผนผังร้านค้าปลีกและส่ง

จุดมุ่งหมายสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1. เข้าใจระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์
2. จัดการและแก้ไขปัญหาในระบบคอมพิวเตอร์
3. เขียนโปรแกรมขนาดเล็ก
4. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในงานธุรกิจ
5. ใช้ระบบเครือข่ายในการปฏิบัติงาน
6. สร้างเว็บเพจ

จุดมุ่งหมายสาขางานการโรงแรม

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการทำงานในงานส่วนหน้าโรงแรม งานแม่บ้าน งานครัว งานบริการอาหารและเครื่องดื่ม
2. มีทักษะในการให้บริการงานส่วนหน้า การใช้ภาษาในการสื่อสาร การทำห้องพักและบริเวณทั่วไป งานผ้าและดอกไม้ของโรงแรม ใช้อุปกรณ์และปฏิบัติงานครัวโรงแรม เตรียมและให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม
3. มีบุคลิกภาพที่ดี มีทักษะในการพูด การเขียนและการทำงานร่วมกับคนอื่น
4. สามารถติดตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และนำมาพัฒนางานโรงแรมให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

จุดมุ่งหมายสาขางานการท่องเที่ยว

1. มีความเข้าใจหลักการและกระบวนการของการเป็นผู้ให้บริการ
2. มีความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว
3. มีความเข้าใจและมีทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
4. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารสำหรับงานบริการ
5. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
6. จัดทำรายการนำเที่ยวได้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของตลาด
7. จัดเตรียมอุปกรณ์และใช้ทักษะการบริการในงานผู้ช่วยมัคคุเทศก์

ความสำคัญของวิชาชีพพาณิชยกรรม

ในด้านการจัดการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม ได้กำหนดหลักสูตรให้กับผู้เรียนได้เลือกเรียนหลากหลายซึ่งให้ความสำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวประกอบอาชีพตามหลักสูตรแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม เพื่องานธุรกิจขั้นพื้นฐาน เช่น ในด้านการบัญชี งานพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ งานธุรการในสำนักงาน งานขาย เป็นต้น โดยเน้นหนักทางภาคปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อมีสมรรถภาพในการประกอบอาชีพในวงการธุรกิจได้ทันทีที่เข้าทำงาน ตลอดจนถึงหลักกฎหมายธุรกิจที่สำคัญเพื่อนำไปใช้ในวงการธุรกิจ และสร้างกิจนิสัยที่ดีในการประกอบธุรกิจ
2. ให้รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน เช่น คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี คอมพิวเตอร์ในงานการขาย หรือการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องวิธี ในการปฏิบัติงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีสัมมาคารวะ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมอาชีพ มิใช่มุ่งแต่ทำงานด้านเดียวโดยไม่นำพาต่อเพื่อนร่วมงาน

3. ให้อำนาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้ในหลายด้าน เช่น ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ การอยู่ร่วมกัน การจูงใจ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการนำประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ในกิจกรรมนอกหลักสูตร

4. ให้มีประสบการณ์ถ้าผู้เรียนนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ ก็จะก่อให้เกิดทักษะและความชำนาญในการทำงานได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้น เช่น วิชาการบัญชี วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาธุรกิจทั่วไป วิชาการขาย เป็นต้น ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนักเลย

2. ความหมายของการเรียนการสอน

หลักสูตร มุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างวิชาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิชาบังคับ โดยใช้แนวทางการสอนแบบ ใช้พื้นที่เป็นฐานการเรียนรู้ (Area-based approach) กล่าวคือ มีการประสานความเข้าใจระหว่างอาจารย์ที่รับผิดชอบวิชาบังคับต่างๆ เพื่อร่วมกันกำหนดเนื้อหา การเรียนรู้ และภาระงานที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันให้นักศึกษาได้ฝึกฝนตนเองในด้านต่างๆ จากประสบการณ์ในภาคสนาม นอกจากนั้นหลักสูตรยังส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกัน จัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่น เช่นการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียน หรือ ชุมชน เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่สำคัญมากกับตัวนักศึกษาเอง เพราะเป็นโอกาสที่นักศึกษาจะได้พัฒนาตนเอง ในด้านต่างๆ จากการฝึก ทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งทำให้แต่ละคนต้องเปิดใจให้กว้างเพื่อยอมรับความคิดเห็นและบุคลิกภาพอันหลากหลายของผู้อื่น รวมทั้งได้พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโครงการด้วย ที่ผ่านมานักศึกษาต่างตระหนักถึงคุณค่าที่ตนเองได้รับจากการร่วมแรงร่วมใจกันจัดกิจกรรมต่างๆ และเกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่มมากขึ้นรวมทั้งเห็นความสำคัญในการทำประโยชน์ให้แก่วัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย โดยสรุปการเรียนการสอนของหลักสูตรมุ่งเน้นในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนที่เน้นให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน โดยให้นักศึกษาได้เข้าไปศึกษาปัญหาหรือความต้องการต่างๆ ของชุมชน แล้วนำผลที่ได้กลับมาหาแนวทางที่จะช่วยเหลือให้ชุมชนสามารถคิดหรือดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยนักศึกษาจะดำเนินการผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

2. การเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ตรงของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น หลักสูตรใช้แนวทางการสอนแบบ ใช้พื้นที่เป็นบ้านในการเรียนรู้ (Area-based approach) ดังนั้น นักศึกษาจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการลงพื้นที่ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาชุมชน การจัดกระบวนการสิ่งแวดล้อม และการทำงานร่วมกันเป็นทีม

3. การเรียนการสอนที่เน้นความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนและผู้สอน จะมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง แม้จะอยู่ในช่วงที่ผู้เรียนจะต้องลงพื้นที่ศึกษา โดยผู้เรียนจะต้องรายงานความก้าวหน้าให้ผู้สอนทราบเป็นระยะๆ และผู้สอนก็จะให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนรวมถึงการสรุปการเรียนรู้ร่วมกัน หลังจากผ่านกิจกรรมต่างๆ

การจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจ ในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้นๆ
6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับการจูงใจ

การจูงใจมีประเด็นที่น่าสนใจต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคลดังนี้

1. พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุต่างกัน
2. แรงจูงใจอย่างเดียวกัน อาจจะเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน
3. พฤติกรรมอย่างเดียวกัน อาจจะเป็นสาเหตุมาจากแรงจูงใจหลายอย่าง เช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อต้องการตำแหน่งที่สูงขึ้น

4. พฤติกรรมที่เกิดการจูงใจนั้นจะต้องมีเป้าหมายเสมอ เช่น นักเรียนที่เป้าหมายเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยให้ได้ ก็ต้องทุ่มเทความพยายามในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อที่จะสามารถสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้

5. พฤติกรรมบางอย่างของบุคคลอาจถูกจูงใจให้กระทำโดยเจ้าตัวอาจจะไม่ทราบถึงเป้าหมายที่แท้จริงได้ ถ้าความต้องการและเป้าหมายนั้นอยู่ในจิตใต้สำนึก

6. บุคคลที่อยู่ในสังคมต่างกันมักมีแรงจูงใจต่างกัน หรือแม้กระทั่งคนในสังคมที่วัฒนธรรมเดียวกันก็อาจมีความต้องการและแรงจูงใจที่แตกต่างกันได้ ถ้าได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ต่างกัน

อารี พันธุ์ณี (2546: 282) ได้กล่าวว่าแรงจูงใจจัดว่ามีผลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลเป็นอันมาก เพราะการที่บุคคลเกิดแรงจูงใจในการที่จะกระทำพฤติกรรม ย่อมทำให้พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ในสิ่งนั้นๆ มีประสิทธิภาพและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าบุคคลที่ไม่เกิดแรงจูงใจ ลักษณะของแรงจูงใจของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ธรรมชาติของแต่ละบุคคล ทุกคนจะมีธรรมชาติของคนแตกต่างกันไป หรือมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 1.1 แรงขับ แรงขับของบุคคลจัดว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเกิดพฤติกรรม แรงขับเป็นสภาวะที่เกิดจากความไม่สมดุลภายในร่างกายมนุษย์ เช่น สภาวะความต้องการอาหาร น้ำ สภาวะความดิ่งเครียด ความรู้สึกเจ็บปวด เป็นต้น เมื่อบุคคลเกิดภาวะของความสมดุลจึงเกิดแรงขับขึ้น ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของบุคคลที่จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคล เพื่อทำให้สภาวะของร่างกายสมดุล แรงขับเกิดขึ้นได้จากลักษณะ 2 ประการคือ ประการที่หนึ่ง แรงขับที่เกิดขึ้นจากร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ง่วงนอน เป็นต้น ประการที่สอง แรงขับที่เกิดขึ้นจากร่างกาย เช่น การได้รับความเจ็บปวดจากสิ่งเร้าภายนอก สภาวะความกดดันจนทำให้บุคคลเกิดความดิ่งเครียด เป็นต้น 1.2 ความวิตกกังวล จากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวลจะมีผลต่อการเรียนรู้หรือการกระทำพฤติกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีความวิตกกังวลใจสูงมาก มักจะมีการกระทำพฤติกรรมด้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีความกังวลใจ และเมื่อศึกษาต่อไปพบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลใจน้อยควรจะได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า ส่วนกลุ่มที่มีความวิตกกังวลใจสูง แม้จะได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าก็ไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้ต่างๆ ได้ ความวิตกกังวลจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มขึ้นย่อมจะมีความกังวลเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเด็กเล็กๆ จะไม่มีความกังวลใจ แต่จะมีความกลัว เมื่ออายุเพิ่มขึ้นความกลัวจะลดน้อยลงไปกลายเป็นความกังวลเพิ่มขึ้นมาทันที

2. สถานการณ์ต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ต่างๆ ในแต่ละสิ่งแวดล้อม ย่อมส่งผลทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจได้ต่างกัน เป็นต้นว่า ส่งผลให้บุคคลเกิดความสับสนวุ่นวาย และวัฒนธรรมแต่ละสังคมย่อมจะส่งผลให้พัฒนาการของผู้เรียนมีความแตกต่างกันไปด้วย

2.1 การแข่งขัน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความปรารถนาจะเอาชนะผู้อื่น หรือความปรารถนาจะทำให้ตนเองมีสภาพที่ดีขึ้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นความรู้สึกที่มีความต้องการแข่งขันหรือเอาชนะผู้ใดคนหนึ่ง หรือทำตัวให้ดีขึ้นจัดเป็นเรื่องของการแข่งขัน นั้นแสดงถึงความเกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม ลักษณะของการแข่งขันจะมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่ง การแข่งขันกับตนเองเป็นการแข่งขันที่ทำให้ตนเองดีขึ้นด้วยความเต็มใจและความต้องการของตนเอง ไม่มีผู้ใดมาบังคับให้เกิดพฤติกรรมและเป็นความปรารถนาของบุคคลนั้นเป็นสำคัญลักษณะที่สองการแข่งขันกับผู้อื่น เป็นความรู้สึกต้องการเอาชนะบุคคลอื่น ต้องการให้ตนเองเหนือกว่าบุคคลอื่น มักจะพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองชนะผู้อื่นเสมอ

2.2 ความร่วมมือ หมายถึง แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงผลักดันทางสังคม เป็นลักษณะของการมีพฤติกรรมแบบประนีประนอมให้ความช่วยเหลือแบบเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้งานหรือพฤติกรรมที่มุ่งปรารถนานั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดี ฉะนั้นความร่วมมือของบุคคลจึงจัดเป็นแรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่างๆ ขึ้น

2.3 การตั้งเป้าหมาย หมายถึง การที่บุคคลได้มีเป้าหมายในชีวิตไว้อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ ในบางครั้งแม้ว่าบุคคลจะมีการตั้งเป้าหมายไว้ก็ตาม แต่บุคคลนั้นไม่สามารถจะกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ก็ได้ ด้วยเหตุนี้ การตั้งเป้าหมายในชีวิตจึงเป็นแรงจูงใจในการที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ลักษณะของการตั้งเป้าหมายมี 2 ลักษณะ คือ เป้าหมาย ระยะใกล้ เป้าหมายระยะไกล

2.4 การตั้งความทะเยอทะยาน เป็นการตั้งความหวังสูงไว้ เช่นเด็กบางคนมีความหวังว่าต้องการจะศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงเก่าแก่ของประเทศไทย ผลก็คือทำให้เด็กคนนั้นมีความมุ่งมั่นพยายามอย่างมากเพื่อที่จะสอบเข้าในสถาบันแห่งนั้นให้ได้แสดงว่าการตั้งความหวังหรือการเกิดความทะเยอทะยานสูงเกินความสามารถของตนแล้ว จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความล้มเหลวได้ง่าย ทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน หรือเกิดความท้อถอยในงานนั้นๆ หรือถ้าบุคคลตั้งความหวังไว้ต่ำกว่าความสามารถของตนเอง จะทำให้บุคคลไม่มีแรงจูงใจพอที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ต่อไป เพราะเหตุว่าตนได้ประสบความสำเร็จในงานนั้นๆ หรือถ้าบุคคลตั้งความหวังไว้ต่ำกว่าความสามารถของตนเอง จะทำให้บุคคลไม่มีแรงจูงใจพอที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ต่อไป เพราะเหตุว่าตนได้ประสบความสำเร็จในงานนั้นๆ ง่ายเกินไป การตั้งระดับความทะเยอทะยานและการตั้งเป้าหมายยังขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

2.4.1 ความยาก ถ้างานนั้นมีความยาก จนกระทั่งบุคคลไม่สามารถมองเห็นหนทางที่จะทำงานสำเร็จได้

2.4.2 ความง่าย งานนั้นมีความง่ายเกินไป ทำให้ไม่มีความรู้สึกอยากจะทำงาน

2.4.3 ความมั่นใจ บุคคลที่ขาดความมั่นใจที่จะตั้งเป้าหมายในชีวิตหรือขาดความมั่นใจที่จะตั้งความหวังหรือความทะเยอทะยาน

2.4.4 ความมุ่งหมายต่ำ ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตหรือตั้งระดับความทะเยอทะยานไว้ต่ำกว่าความเป็นจริงหรือต่ำกว่าความสามารถของบุคคล

2.4.5 คำแนะนำบุคคลมักจะขาดคำชี้แนะอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งความหวังหรือการตั้งเป้าหมายชีวิต

3. ความเข้มของแรงจูงใจ

ก. การเสริมแรง หมายถึง การส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้วให้มีความคงทนถาวร หรือเกิดซ้ำๆ การเสริมแรงมี 2 ลักษณะ คือ การเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางลบ

ข. ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใดๆ ได้เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความสนใจของบุคคลนั้นประการหนึ่ง ถ้าบุคคลไม่มีความสนใจย่อมจะทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ได้ค่อนข้างยาก

1. ความถนัดหรือพรสวรรค์ เป็นความสามารถที่อยู่ในตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิด ความสนใจลักษณะนี้ถ้าได้รับการสนับสนุนหรือได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง จะทำให้บุคคลนั้นสามารถทำงานหรือมีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ความสำเร็จ เป็นความสนใจที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จในสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้บุคคลนั้นหันมาให้ความสนใจในสิ่งที่ตนได้รับความสำเร็จ

4. แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ

1. ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ (Maslow, 1954: 35-46) เป็นนักจิตวิทยาที่ได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์ โดยเสนอแนวคิดว่าการจูงใจของมนุษย์จะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบลำดับขั้นตอนความต้องการนี้เรียกว่า "Hierarchy of Need" ซึ่งสามารถจัดแบ่งความต้องการของมนุษย์ออกได้เป็น 5 ขั้น ดังนี้

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งความต้องการดังกล่าวถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีพ ซึ่งได้แก่ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ดังนั้นเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ได้ของมนุษย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องไปหาสิ่งเหล่านี้มาสนองความต้องการของตนเองอยู่ตลอดเวลา หากมนุษย์ขาดสิ่งเหล่านี้การตอบสนองให้กับความต้องการของร่างกายจะเป็นสิ่งที่ใช้จูงใจมนุษย์ได้

1.2 ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safety Needs) จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ต้องการความปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความเป็นอิสระจากความกลัวเป็นอิสระจากการถูกบังคับ ชูเชิญจากผู้อื่น ซึ่งเป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้จะเริ่มขึ้นตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา

1.3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Social of Belonging Needs) เมื่อความต้องการในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการให้เป็นที่รักของผู้อื่น มีความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การต่างๆ และต้องการให้ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการที่จะมีความมั่นใจในตนเองในด้านความสามารถ ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าคนมีความสามารถ มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับยกย่องจากผู้อื่น รวมถึงความต้องการมีฐานะเด่นในสังคม เป็นที่สรรเสริญนับหน้าถือตาของบุคคลทั่วไปในสังคม

1.5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริงพัฒนาตนเอง ได้เต็มที่ตามศักยภาพของตน (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเอง รู้สภาพที่แท้จริงของตนเอง กล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตของตนเองปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้เป็นกระบวนการที่มนุษย์ต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ตามศักยภาพ ของตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งจะเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังที่ความต้องการทั้ง 4 ขั้นได้รับการตอบสนองแล้ว

2. ทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของโรเจอร์

โรเจอร์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547: 44-45; อ้างอิงจาก Rogers.1979. *Adult Learning*. pp.13-20) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียน ดังนี้

1. แรงจูงใจในด้านอาชีพ (Votional Motives) จากการศึกษาพบว่าเป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญในการทำให้ผู้ใหญ่แสวงหาความรู้ โดยการเข้าศึกษาต่ออีกครั้ง ในกลุ่มผู้ใหญ่วัยต้น ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินการอยู่แล้ว จากการสำรวจข้อมูลของสถาบันการศึกษา ผู้ใหญ่แห่งชาติในประเทศอังกฤษ (NIAE : National Institute of Adult Education) ปรากฏว่าประมาณเกือบร้อยละ 10 ของนักศึกษาให้ข้อมูลว่าการเข้ามาเรียนด้วยความมุ่งหวังเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการงานและอาชีพนั่นเอง

2. แรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเอง (Self-Development) เป็นการสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในด้านความรู้ทั่วไป หรืออาจเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่องานอดิเรก (Creative Hobby) จากข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจในประเทศอังกฤษ ซึ่งจัดทำโดย NIAE ปรากฏว่านักศึกษาผู้ใหญ่มากกว่าร้อยละ 40 บอกเหตุผลในการเรียนว่า เพราะต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามความสนใจให้มากขึ้น ซึ่งพบว่าผู้เรียนที่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจประเภทนี้ จะเป็นหญิงมากกว่าชาย

3. แรงจูงใจด้านสังคม (Social Motive) กิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนค่อนข้างมาก ด้วยเหตุผลทางด้านสังคม นักศึกษาเข้ามาเรียนเพื่อที่ได้จะมีโอกาสพบเพื่อนใหม่ รู้จักกับครูผู้สอน ตลอดจนบรรยากาศที่แปลก (Intellectual Motives) แทรกอยู่ด้วยการสำรวจของสถาบัน NIAE พบว่าเหตุผลนี้มีจำนวนถึงร้อยละ 10 ของนักศึกษาผู้ใหญ่

4. แรงจูงใจด้านอื่นๆ (Other Motives) สำหรับเหตุผลอื่นๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ช่วยให้ได้รับโอกาสที่สอง (Second chance) สำหรับผู้ใหญ่ที่พลาดโอกาสในการเรียนจากระบบโรงเรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา บางคนอาจเข้ามาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นในสถาบันแห่งนั้น ทำให้เขาได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เครื่องมือด้านช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งบรรยากาศต่างๆ ภายในสถานศึกษานั้น ก็มีส่งเสริมให้เขาเกิดความต้องการและสนใจเข้ามาสัมผัส และเรียนรู้กับกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ ในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต (Human Life-Cycle)

ปูลุม นิคมานนท์ (2528: 321) กล่าวว่าเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุผลหนึ่ง คือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้นประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ราตรี กลิ่นประทุม (2545: 77) กล่าวว่าแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาด ด้านส่วนตัวเพราะความสนใจในสาขาวิชาการตลาดเป็นพิเศษ และบุคลิกภาพส่วนตัวเหมาะสมกับอาชีพนักการตลาด และแรงจูงใจด้านอาชีพ ได้แก่ เป็นวิชาที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ เป็นวิชาชีพที่สังคมปัจจุบันยอมรับ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของโรเจอร์ (Rogers' 1969)

ก. ทฤษฎีการเรียนรู้

มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (supportive atmosphere) และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered teaching) โดยครูใช้วิธีการสอนแบบชี้แนะ (non-directive) และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (facilitator) และการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการ (process learning) เป็นสำคัญ

ข. หลักการจัดการศึกษา / การสอน

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ไม่น่าหวาดกลัว นำไปไว้วางใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี
2. ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ครูจึงควรสอนแบบชี้แนะ (non-directive) โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน (self-directed) และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล
3. ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ โนลส์ (Knowles)

ก. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

1. ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการภายใน อยู่ในความควบคุมของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนจำเป็นต้องประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่างๆ เข้ามาสู่การเรียนรู้ของตน
3. มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีหากมีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการและด้วยวิธีการที่ตนพอใจ
4. มนุษย์ทุกคนมีลักษณะเฉพาะตน ความเป็นเอกลักษณ์เป็นสิ่งที่มีคุณค่า มนุษย์ควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของตน
5. มนุษย์เป็นผู้มีความสามารถและเสรีภาพที่จะตัดสินใจ และเลือกกระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ตนพอใจ และรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้น

ข. หลักการจัดการศึกษา / การสอน

1. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี
2. ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมต่างๆ ของตน เข้ามาใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งใหม่ ประสบการณ์ใหม่
3. ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่เรียน และวิธีเรียนด้วยตนเอง
4. ในกระบวนการเรียนการสอน ครูควรเข้าใจและส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณสมบัติเฉพาะจน ไม่ควรปิดกั้นเพียงเพราะเขาไม่เหมือนคนอื่น
5. ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง ลงมือกระทำ และยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำนั้น

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย่ (Gagne')

หลักการจัดการศึกษา / การสอน

กานเย่ ได้เสนอรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบโดยพยายามเชื่อมโยงการจัดสภาพการเรียน การสอนอันเป็นสภาวะนอกตัวผู้เรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของคนเรา กานเย่ อธิบายว่าการทำงานของสมองคล้ายกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ ส่วนในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้นั้น กานเย่ ได้เสนอระบบการสอน 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (gaining attention) เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งจากสิ่งยั่วยุภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจใช้วิธีการสนทนา ซักถาม ทายปัญหา หรือมีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ (informing the learner of the objective) เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับจากการเรียนบทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ในการเรียนเห็นแนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียนทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนเองได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามแนวทางที่จะนำไปสู่จุดหมายได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น (stimulating recall of prerequisite learned capabilities) เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ความรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ (presenting the stimulus) เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ (providing learning) เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าเป็นการนำทาง ให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ (eliciting the performance) เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่อย่างไร และเพียงใด

ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมตามจุดประสงค์ (assessing the performance) เป็นขั้นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยใช้ข้อสอบ แบบสังเกตการณ์ตรวจผลงาน หรือการสัมภาษณ์ แล้วแต่ว่าจุดประสงค์นั้นต้องการวัดพฤติกรรมด้านใดแต่สิ่งที่สำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (enhancing retention and transfer) เป็นการสรุป การย้ำ ทบทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมาเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมในขั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งการให้ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน

5. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) เป็นผู้สร้าง “แบบสำรวจความพอใจในอาชีพ” (The Vocational Preference Inventory) ได้สร้าง “ทฤษฎีการเลือกอาชีพ” ขึ้นโดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ (Holland.1973: Online) ดังนี้

1. บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไปแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะตามความสนใจอาชีพประเภทต่างๆ ต่อไปนี้คือ งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งานบริการการศึกษา และสังคม งานสำนักงานและเสมียน งานจัดการและค้าขาย งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรมบุคลิกภาพแต่ละ

ลักษณะเป็นผลจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยศักดิ์ตระกูล บิดามารดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบไม่ชอบ และความรู้สึกเช่นนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ท้ายที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้บุคคลึกคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลก็แบ่งได้เป็น 6 อย่าง ตามความสนใจอาชีพประเภทต่างๆ ข้างต้น เช่นเดียวกัน สิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างนี้ถูกรวบงำโดยบุคลิกภาพ และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง ปัญหาและความกดดันบางประการ และโดยเหตุที่บุคลิกภาพต่างกัน ทำให้ความสนใจและความถนัดต่างกัน ด้วย บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าหาบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น บุคคลในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะมีอะไรๆ คล้ายๆ กัน

3. บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

4. พฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ เมื่อเราทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมบุคคลก็จะทำให้เราทราบถึง ผลที่จะติดตามมาด้วยซึ่งได้แก่ การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนงาน ความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถเฉพาะพฤติกรรมทางการศึกษา และสังคม

นอกจากความคิดพื้นฐาน 4 ประการข้างต้นแล้ว ฮอลแลนด์ยังมีแนวคิดปลีกย่อยเพิ่มเติมอีก 4 ประการดังนี้

1. ความสอดคล้องต้องการ (Consistency) บุคลิกภาพบางลักษณะมีความสอดคล้องต้องการ เช่น บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งกับบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียนกับบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม

2. ความแตกต่างกัน (Differentiation) โดยปกติบุคคลจะมีบุคลิกภาพเด่นชัดอยู่ลักษณะหนึ่ง แม้จะมีบุคลิกลักษณะอื่นๆ ปะปนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพลักษณะต่างๆ อยู่ในระดับใกล้เคียงกันจนยากต่อการชี้ชัดลงไปว่า บุคคลนั้นมีบุคลิกภาพลักษณะใด

3. ความเหมาะสมกัน (Congruence) บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมต้องมีความเหมาะสมกัน เช่น สิ่งแวดล้อมของผู้ที่มีความสนใจประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ย่อมเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทนี้มากกว่าบุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจประเภทอื่น

4. การคาดคะเน (Calculus) โดยเหตุที่บุคลิกภาพแต่ละลักษณะและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในกันอยู่ ดังนั้นเมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนถึงบุคลิกภาพลักษณะอื่นได้ด้วย

“ทฤษฎีการเลือกอาชีพ” ของฮอลแลนด์มีแนวคิดพื้นฐานดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ
2. แบบสำรวจความสนใจคือแบบสำรวจบุคลิกภาพ

ฮอลแลนด์ได้กล่าวถึง “การเลือกอาชีพ” ไว้ว่า การเลือกอาชีพคือ การกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิตส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ

การกำหนดลักษณะบุคลิกภาพ

ฮอลแลนด์ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจอาชีพต่างๆ 6 ประเภท โดยมีเป้าหมายดังนี้

1. ชี้แนะประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ลักษณะเฉพาะของบุคคล
2. อธิบายให้ทราบว่า ประสบการณ์นำไปสู่ลักษณะเฉพาะได้อย่างไร และลักษณะเฉพาะนำไปสู่พฤติกรรมได้อย่างไร
3. แยกแยะความเหมาะสมระหว่างบุคลิกภาพแต่ละลักษณะกับเหตุการณ์ทั้งเก่าและใหม่

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เครื่องมือ จักรกล และสัตว์เลี้ยง แต่ไม่ชอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการแพทย์ ดังนั้นบุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางการช่าง เครื่องยนต์ การเกษตร ไฟฟ้า และเทคนิค แต่ด้วยความสามารถทางด้านสังคมและการศึกษา สรุปแล้วบุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม
2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการงานและเรื่องอื่นๆ
3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะผู้มีความสามารถทางด้านเครื่องยนต์และกีฬา แต่ขาดความสามารถทางการเข้าสังคม

4. เขาจะนิยามสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนิยามลักษณะภายนอกของบุคคล เช่น เงิน อำนาจ สถานภาพ ด้วยเหตุที่มีความสามารถและค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ชี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุประสงค์ เป็นธรรมชาติ เรียบๆ พากเพียร เสมอต้น เสมอปลาย เก็บตัว มั่นคง มัธยัสถ์ ไม่คิดลึก ไม่หมกมุ่น อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างวิทยุ ช่างทำบล็อกลอก คนขับรถชุดดิน เป็นต้น

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตสัญลักษณ์ การจัดระบบ การทดลองด้านกายภาพ ชีวภาพ และปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม เพื่อจะได้เข้าใจและควบคุมปรากฏการณ์นั้นๆ แต่ไม่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการชักชวน การเข้าสังคม และการเลียนแบบ ดังนั้นบุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และการคำนวณ แต่ด้วยความสามารถทางการโฆษณาชักชวน สรุปลแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และไม่ชอบอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย
2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานและเรื่องอื่นๆ
3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะนักวิชาการ เชื่อมมั่นในความคิดของตนเอง มีความสามารถทางการคำนวณและวิทยาศาสตร์ แต่ขาดความสามารถทางการเป็นผู้นำ
4. เขาจะมีค่านิยมทางด้านวิทยาศาสตร์

ด้วยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ชอบวิเคราะห์ รอบคอบ เป็นนักวิจารณ์ใฝ่รู้ รักอิสระ ฉลาด เก็บตัว มีหลักการ อุดมคติ เข้มงวด มีเหตุผล ใจดี อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ นักอุตุวิทยามิทยา นักชีววิทยา นักเคมี นักฟิสิกส์ นักเขียนบทความทางวิชาการ เป็นต้น

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ การฝึกหัด การพัฒนา การอนุรักษ์ และการสั่งสอน แต่ไม่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุเครื่องมือ เครื่องยนต์ ดังนั้นบุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น งานประชาสัมพันธ์ งานบริการวิชาการ แต่ด้วยความสามารถด้านการช่างและเทคโนโลยี สรุปลแล้วบุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง

2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานและเรื่องอื่นๆ

3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีความสามารถ ทางด้านการสอน แต่ขาดความสามารถทางด้านเครื่องยนต์และวิทยาศาสตร์

4. เขาจะมีค่านิยมเกี่ยวกับปัญหาและกิจกรรด้านสังคมและการกีฬา

ด้วยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ มีอำนาจ ให้ความร่วมมือ มีความเป็นหญิง มีไมตรีจิต กว้างขวาง ชอบบำเพ็ญประโยชน์ มีอุดมคติ มีความคิดลึกซึ้ง เมตตากรุณา จูงใจคนเก่ง มีความรับผิดชอบ ชอบเข้าสังคม รู้จักกาลเทศะ มีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ ครู นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ ที่ปรึกษาปัญหาส่วนตัว เป็นต้น

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เป็นการจัดระบบ หรือระเบียบ เช่น เก็บรายงาน จัดข้อมูล คัดลอกข้อมูล จัดหมวดหมู่รายงาน และข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลข ไม่ชอบกิจกรรมที่เป็นนามธรรม มีอิสระ ต้องค้นคว้า ไม่เป็นระบบแบบแผน

ดังนั้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางด้านงานสารบรรณ การคำนวณ งานธุรกิจ แต่ด้อยความสามารถทางด้านศิลปะ สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานศิลปะดนตรี และวรรณกรรม

2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน และเรื่องอื่นๆ

3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะผู้ชอบเขียนแบบ ชอบจัดระเบียบ มีความสามารถทางด้านงานสารบรรณและตัวเลข แต่ขาดความสามารถทางด้านศิลปะ

4. เขาจะนิยมผู้ประสบความสำเร็จ ด้านงาน ธุรกิจและเศรษฐกิจ

ด้วยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ชอบเขียนแบบ ยุติธรรม วางท่า มีสมรรถภาพ ไม่ยึดหยุ่น หิริโอตัมปะ อ่อนน้อม เรียบร้อย พากเพียร คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ เยือกเย็น ไม่มีจินตนาการ อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ นักบัญชี ผู้ดูแลสินค้าในสต็อก ผู้ควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ เสมียนจ่ายเงิน พนักงานจดคำให้การในศาล เป็นต้น

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ แต่ไม่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต เป็นสัญลักษณ์ หรือเป็นระเบียบแบบแผน ดังนั้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางการเป็นผู้นำ การประชาสัมพันธ์ การชักชวน แต่โดยความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สรุปลแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานและเรื่องอื่นๆ
3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะผู้กว้างขวาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมเก่ง มีความสามารถทางการเป็นผู้นำ การพูด แต่โดยความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์
4. เขาจะนิยมผู้มีความสามารถทางการเมืองและเศรษฐกิจ

ด้วยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ชอบเสี่ยงภัย ทะเยอทะยาน กล้าได้แย่ง นำเชื่อถือ กระจุกกระจิก เป็ดเผยใจร้อน มองโลกในแง่ดี สนุกสนาน เชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมง่าย ช่างพูด อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ นักธุรกิจ พ่อค้า แอร์โฮสเตส นายหน้า นักจัดรายการโทรทัศน์ เป็นต้น

บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม (Artistic)

พันธุกรรมและประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนามธรรม เป็นอิสระ ไม่เป็นระเบียบแบบแผน แต่ไม่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปธรรมเป็นระเบียบแบบแผน ดังนั้น บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน
2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขามีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานและเรื่องอื่นๆ
3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะคนที่ชอบแสดงออก มีความคิดริเริ่ม มีพรสวรรค์มีความเป็นหญิง ไม่ชอบเลียนแบบ รักอิสระ มีความสามารถทางด้านศิลปะและดนตรี การแสดง การเขียน การพูด
4. เขาจะนิยมผู้มีความสามารถทางการศึกษา

ด้วยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ จุกจิก ไม่มีระเบียบ เจ้าอารมณ์ มีความเป็นหญิง มีอุดมคติ เพื่อฝันไม่จริงจัง ใจร้อน รักอิสระ ช่างคิด ไม่ชอบเลียนแบบ มีความคิดริเริ่ม อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ นักดนตรี นักประพันธ์ นักโฆษณา นักร้อง ผู้ค้าศิลปวัตถุ เป็นต้น

บุคลิกภาพนั้นนอกจากจะเป็นตัวช่วยส่งเสริมให้บุคคลแต่ละคน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและบ่งบอกถึงลักษณะนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคลแล้ว ยังสามารถมีส่วนช่วยในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตัวคุณได้อีกด้วย ดังที่ปรากฏใน “ทฤษฎีการเลือกอาชีพ” ของ John L Holland ซึ่งเชื่อว่าบุคลิกภาพของคนจะสะท้อนผ่านการเลือกอาชีพของตน โดยเหตุผลในการเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนมากที่สุด จะมีความพึงพอใจในอาชีพและส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ได้

ทฤษฎีจูงใจของ Herzberg การทำงานให้ประสบความสำเร็จ

แนวคิด Herzberg มีความสัมพันธ์กับเรื่องความต้องการขั้นพื้นฐานตามหลักของ Maslow และทฤษฎี y ของ McGregor รวมทั้งประเภทผู้นำแบบประชาธิปไตย Herzberg กำหนดองค์ประกอบของการทำงาน 2 ประเภทคือ (1) ปัจจัยที่ต้องทะนุบำรุงหรือปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความไม่พอใจ (Dissatisfying Factors หรือ Hygiene or Maintenance Factors) ดังเช่น ภาวะการณ์ทำงาน นโยบาย องค์กร การจัดการ การควบคุมงานด้านเทคนิค เงินเดือนค่าจ้าง ความสัมพันธ์ส่วนตัว สภาวะในการทำงานทางด้านกายภาพ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นภาวะแวดล้อมในการทำงาน ฝ่ายบริหารควรบำรุงรักษาให้ดีหากเกิดความไม่พอใจในเรื่องเหล่านี้ ก็ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หมดความไม่พอใจไป (2) ปัจจัยกระตุ้น หรือปัจจัยที่จูงใจให้เกิดความพอใจ (Motivators หรือ Satisfying Factors) ได้แก่ ความสำเร็จ การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า และตัวของงานนั้นๆ เอง ฝ่ายบริหารควรส่งเสริมให้ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นคนงานให้เกิดความพอใจ

กล่าวโดยสรุปเครื่องกระตุ้นหรือสิ่งจูงใจอันสำคัญก็คือตัวของงานนั่นเอง ส่วนประกอบอื่นๆ จะเป็นเพียงปัจจัยประกอบในการปรับปรุงภาวะแวดล้อมเพื่อป้องกันมิให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้นงานจึงเป็นตัวกระตุ้นอันสำคัญที่จะนำผู้ปฏิบัติไปสู่ความต้องการอันสูงส่งดังตารางเปรียบเทียบดังนี้

Maslow	Herzberg
ความต้องการอันสูงส่ง	ปัจจัยกระตุ้นให้เกิดความพอใจ ความสำเร็จ ความรับผิดชอบ
ความต้องการเป็นเด่นในสังคม	การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า ปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความไม่พอใจ
ความต้องการเป็นที่รักใคร่	ความสัมพันธ์ระหว่างกัน การควบคุมด้านเทคนิค นโยบายองค์กร
ความปลอดภัยและความมั่นคง	การบริหาร ความมั่นคงในงาน
ความต้องการทางร่างกาย	สภาวะการทำงาน เงินเดือน ชีวิตส่วนตัว

อย่างไรก็ตามเรื่องของความต้องการของมนุษย์นั้นเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ ไม่มีความแน่นอนแต่อย่างใด บุคคลหนึ่งอาจมีระดับความต้องการแตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงระยะเวลา เช่น นักแบดมินตันหนุ่ม อาจไม่ต้องการงานที่มีลักษณะทำลาย เช่น งานในตำแหน่งผู้บริหาร เพราะเขาต้องการที่ส่งมอบผลงานงานเอาไว้แข่งขันแบดมินตันระดับชาติ แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง คน ๆ เดียวกันนั้นอาจจะหันมาแสวงหาความสำเร็จในหน้าที่การงาน ซึ่งความต้องการนั้นจะถูกกระตุ้นโดยงานที่มีลักษณะทำลายนั่นเอง เช่นเดียวกับการเลือกเรียน ที่ไม่ตรงกับความถนัดหรือความต้องการ แต่สามารถนำไปใช้ได้กับการดำเนินชีวิตจริง

ทฤษฎีเชาว์ปัญญาของธอร์นไดค์ ได้อธิบายถึงความแตกต่างทางด้านเชาว์ปัญญาด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ความสามารถในการคิดเป็นนามธรรม เช่นความสามารถในการเรียนรู้สัญลักษณ์ต่างๆ การคิดเป็นหลักเกณฑ์เชิงวิทยาศาสตร์ และปรัชญา เป็นต้น (2) ความสามารถในการด้านเครื่องจักรกล เช่น ความสามารถในการประดิษฐ์เครื่องจักรใหม่ๆ การเข้าใจกลไกและโครงสร้างของเครื่องมือต่างๆ เช่น มีดสับ ปืน ลูกรอก แม่แรงยกรถ เป็นต้น (3) ความสามารถในการปรับตัวอยู่ในสังคม เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ ปฏิกริยาการโต้ตอบซึ่งกันและกันของบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคม การรู้จักนำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างมีประโยชน์ ดังนั้นในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพณิชยกรรมของผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างตามทฤษฎีเชาว์ปัญญาของธอร์นไดค์

ทฤษฎีของเธอร์สโตน เชื่อว่าความสามารถทางสมองของมนุษย์ต้องประกอบด้วยความสามารถย่อย ๆ หลาย ๆ อย่าง และเขาได้พบความสามารถย่อยต่างๆ โดยใช้ชื่อว่า ความสามารถทางสมองขั้นปฐมภูมิ ซึ่งเมื่อรวมเป็นกลุ่มความสามารถแล้ว จำแนกได้ถึง 7 ประการ คือ

(1) ความสามารถด้านความเข้าใจภาษา เป็นความสามารถทางด้านภาษาที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน การใช้อุปมาอุปไมยเปรียบเทียบ การใช้ภาษาติดต่อสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจ

(2) ความสามารถในการใช้คำอย่างคล่องแคล่ว เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำต่างๆ อย่างคล่องแคล่ว สละสลวย ไพเราะและถูกต้องสามารถใช้คำได้มากมายอย่างมีทักษะ

(3) ความสามารถในด้านการใช้ตัวเลข เป็นความสามารถในการคิดคำนวณตัวเลขด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์ได้อย่างมีทักษะ กล่าวคือ มีความสามารถในการคำนวณตัวเลขได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และถูกต้อง

(4) ความสามารถในการมองเห็นภาพมิติ เป็นความสามารถที่แยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการรับรู้ภาพมิติที่คงที่ หรือภาพความสัมพันธ์ของมิติต่าง ๆ ตามรูปทรงเรขาคณิต เป็น 2 มิติ 3 มิติ และลักษณะที่สองเป็นการรับรู้ภาพมิติที่เคลื่อนที่ เช่น การเปลี่ยนตำแหน่งหรือเปลี่ยนรูปทรง ซึ่งการรับรู้ลักษณะนี้ต้องอาศัยความสามารถทางด้านจินตนาการทางการเคลื่อนไหว

(5) ความสามารถทางด้านการไวต่อการรับรู้ เป็นความสามารถในการรับรู้รายละเอียดของสิ่งที่มองเห็นได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำทั้งทางด้านความคล้ายคลึงและความแตกต่าง

(6) ความสามารถทางทรงจำ เป็นความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่พบเห็นมาก่อนไว้ได้มาก ไม่ว่าจะออกมาเป็นลักษณะการจำแบบ นกแก้วนกขุนทอง หรือการจำแบบอาศัยความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจำที่อาศัยการเรียนรู้ก็ตาม ก็เป็นความสามารถทางทรงจำ

(7) ความสามารถทางด้านเหตุผล เป็นความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลทั้งแบบอุปมาน ซึ่งเป็นการคิดเปรียบเทียบในสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และแบบอนุมาน ซึ่งเป็นการคิดแบบคาดคะเน คาดหมาย รวมทั้งความมีเหตุผลในทางคณิตศาสตร์ด้วย ซึ่งจากแนวคิดจะสามารถนำมาพิจารณาในการเลือกเรียนของนักเรียนในแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมได้

6. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชเบนและอัจเซน (Fishbein; & Ajzen : A Theory of Reasoned Action)

มาร์ติน ฟิชเบน และไอแซค อัจเซน (Fishbein; & Ajzen. 1975) กล่าวว่า มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล และใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ มนุษย์จะพิจารณาถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน ก่อนตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือ พฤติกรรม (Behavior) เจตนาหรือความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavior intention) ของบุคคล ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) สาระสำคัญของทฤษฎีนี้มีดังนี้

1. พฤติกรรมหรือการกระทำส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคล เจตนาเชิงพฤติกรรมนี้เป็นตัวกำหนดใกล้ชิดกับการกระทำ

2. เจตนาเชิงพฤติกรรม หรือความตั้งใจของบุคคลที่จะประกอบพฤติกรรมหรือการกระทำขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินผลทางบวกหรือทางลบของบุคคลต่อการกระทำ เรียกว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรม

2.2 ปัจจัยทางสังคม เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด กลุ่มอ้างอิง หมายถึง บุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำของตน

3. ความสำคัญของทัศนคติต่อพฤติกรรมหรือการกระทำและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่วนหนึ่ง ขึ้นกับเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือความตั้งใจกระทำ นั่นคือ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยทัศนคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าจากทัศนคติต่อพฤติกรรมแต่พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองได้เช่นกัน

4. ตัวแปรภายนอก เช่น ตัวแปรชีวสังคม ทัศนคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือบุคลิกภาพจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้นๆ มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือมีอิทธิพลต่อน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรทั้งสองนี้ต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม

5. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษาต้องคำนึงถึงการกระทำ เป้าหมาย เวลาและบริบท

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล สรุปได้ว่า มนุษย์มีเหตุผลในการตัดสินใจจะทำหรือไม่ทำ พฤติกรรม และพฤติกรรมจะอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

7. การเลือกและการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ

พลาโต (Plato. 1950) กล่าวในหนังสือ Republic เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเลือกของแต่ละบุคคลเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ เริ่มจากการที่แต่ละบุคคลได้รับการเรียนขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลมาก่อน เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีสติปัญญาที่ดีในการที่จะได้รับเลือกให้เรียนขั้นสูงต่อไป วิลเลียม (William. 1956) ได้ทำการทดลองและจัดความแตกต่างระหว่างบุคคลในแต่ละวัย พบว่าแต่ละบุคคลจะมีความรู้ไม่เท่ากับคนทุกคนจะต่างกันในเรื่องความถนัดความสามารถพิเศษ ความสนใจ ทักษะคติ ตลอดจนบุคลิกภาพ

ในปัจจุบันการเลือกอาชีพเป็นเรื่องยากที่สุดสำหรับคนหนุ่มสาว องค์ประกอบที่ทำให้การเลือกอาชีพลำบากมากขึ้นสำหรับคนหนุ่มสาว คือ

1. จำนวนงานที่เพิ่มมากขึ้นดีกว่าที่เคยเลือกไว้
2. ทักษะของงานแต่ละอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะเหตุของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
3. ไม่มีการยืดหยุ่นตารางเวลาทำงาน
4. เป็นไปไม่ได้ที่จะเปลี่ยนงาน เพราะเตรียมตัวสำหรับอาชีพนั้นมานาน
5. การแยกอาชีพออกเป็นเพศชายและเพศหญิง
6. ต้องการที่เป็นตัวของตัวเอง
7. งานที่ทำไม่มีสวัสดิการ
8. ขาดประสบการณ์และความสามารถในการทำงาน
9. การศึกษาค่ากว่างานที่มีอยู่

การเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพสรุปได้ว่า การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากอาชีพที่มีความหลากหลาย การพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทันสมัยการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้มากขึ้น มีการแบ่งงานตามเพศ การขาดประสบการณ์และความสามารถของแรงงาน สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ซึ่งมีผลทำให้คนหนุ่มสาวในยุคนี้ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ต้องการเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพ เพื่อที่จะได้นำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ในหน้าที่การงาน สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าให้กับตนเอง

บทบาทและหน้าที่ของงาน

บทบาทและหน้าที่ของงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ที่สำคัญประกอบไปด้วย

1. คุณลักษณะที่สำคัญของงาน

1.1 การสนองความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หน้าที่พื้นฐานของงาน คือ สนองบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของบุคคล ได้แก่ ความสามารถในการเลี้ยงชีพยังชีพได้ด้วยตนเอง และสามารถเลี้ยงครอบครัว

1.2 การเสริมสร้างรู้จักตนเอง

1.3 การสนองความรู้สึกมีคุณค่า มีเกียรติมีศักดิ์ศรี ผลงานของบุคคลเป็นเครื่องยืนยันความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้รวมถึงผลงานที่ทรงคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้รู้สึกว่าตนมีคุณค่ามีประโยชน์และเป็นที่ยอมรับนับถือยกย่อง การสนองความต้องการทางสังคม อาชีพของบุคคลมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการกำหนดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลทั่วไป สถานะทางสังคมของบุคคลขึ้นอยู่กับอาชีพของหัวหน้าครอบครัวเป็นสำคัญ

2. อิทธิพลของอาชีพต่อการดำรงชีวิต

อาชีพที่บุคคลเลือก เป็นตัวกำหนดการดำเนินชีวิตของบุคคลและสังคมที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (Hoppock. 1967: 335-338)

2.1 ความมั่นคงในงาน อาชีพที่บุคคลเลือกจะเป็นตัวกำหนดได้พอสมควรว่าบุคคลจะมีแนวโน้มที่จะตกงานและว่างงาน หรือโอกาสว่างงานน้อย อาชีพบางอาชีพเป็นที่ต้องการเป็นความจำเป็นในสังคมและชุมชน ผู้ที่ยึดอาชีพเหล่านี้ย่อมมีโอกาสก้าวหน้าอย่างมั่นคงได้มากและมีโอกาสว่างงานหรือตกงานได้น้อย ฉะนั้นอาชีพที่บุคคลเลือกจึงมีผลต่อสภาวะการครองชีพ ฐานะและ ความมั่นคงในชีวิตของบุคคลซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวด้านอารมณ์ ส่วนตัวและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวในชีวิตสมรสและชีวิตครอบครัว

2.2 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงาน ที่สำคัญคือความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นองค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในงานก็คือการเลือกอาชีพที่ใช้ความสามารถและความถนัดของบุคคลให้มากที่สุดและใช้ข้อบกพร่องของคนให้น้อยที่สุด

2.3 ความพึงพอใจในงานอาชีพที่บุคคลเลือกขึ้นอยู่กับขอบเขตของงานว่า จะสนองความต้องการของบุคคลได้ในขณะนี้ หรือมีแนวโน้มที่จะสนองความต้องการในอนาคตซึ่งขึ้นอยู่กับสัดส่วนระหว่างสิ่งที่ได้รับ และความต้องการที่จะได้รับอาชีพนั้นๆ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้พบกับความพึงพอใจความสนุกสนานหรือความเบื่อหน่ายท้อแท้ในงาน ฉะนั้นการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างชาญฉลาดย่อมหมายถึงการเลือกอาชีพที่ทำให้บุคคลพบความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตเป็นส่วนใหญ่ และงานที่จะช่วยให้บุคคลมีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิตได้นั้น มิใช่งานที่เพียงแต่สอดคล้องกับความถนัดและ

ความสามารถของบุคคลเหล่านั้น ยังต้องสนองตอบความต้องการทางใจ สอดคล้องกับความสนใจและบุคลิกภาพเฉพาะตัวที่แตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีความต้องการระดับสูงในด้านเศรษฐกิจ บางคนชอบพบปะติดต่อกับผู้อื่น และบางคนอาจชอบทำงานตามลำพัง

สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของงานเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลสามารถเลือกที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง ทำให้บุคคลนั้นมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ได้รับความพึงพอใจ ความสุข และความสำเร็จในหน้าที่การงานได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นันทา ศรีสงทรัพย์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านส่วนตัว ด้านการยอมรับของสังคม และด้านสถาบัน และเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ สถานศึกษา อาชีพ และปีการศึกษาที่เข้าศึกษา พบว่า ผลจากการศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ด้านส่วนตัว นิสิตต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง ต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน นอกจากนี้ต้องการพัฒนาตนเอง เรียนตามความถนัดของตนเองหรือว่าสนใจของตนเองเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองอยากทราบหรือพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในสาขาที่สอนหรือว่าสนใจมากยิ่งขึ้น ด้านการยอมรับของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของสว่างจิตร์ พัชรมณีปกรณ์ (2541: 48) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับเหตุจูงใจด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านความถนัด ความสนใจในวิชาชีพ เป็นเหตุจูงใจระดับมาก โดยมีด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นเหตุจูงใจน้อย นักศึกษาที่จบจากสถาบันต่างกัน มีประสบการณ์เดิมด้านคอมพิวเตอร์ต่างกัน อาชีพของบิดามารดาต่างกัน ภูมิลำเนาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน ด้านสถาบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพันโทเปรมชัย สโรบล (2542: 68) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร พบว่าเหตุจูงใจ 6 ด้าน คือด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านเกียรติและชื่อเสียง ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจของตนเองและด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น เป็นเหตุจูงใจในระดับมาก และการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานศึกษา อาชีพ ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา ปรากฏว่านิสิตที่มีเพศต่างกัน นิสิตที่มีสถานศึกษาต่างกัน และนิสิตที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนิสิตที่มีอายุต่างกัน และนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อารีย์ ขุนชิต (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน แผนการเรียนพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เกี่ยวกับ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียน พาณิชยกรรมจำแนกตามระดับชั้น ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง พบว่านักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรม ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โดยรวมและราย ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 นักเรียนที่มี ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน แผนการเรียนพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้อง กับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4

ราตรี กลิ่นประทุม (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจใน การเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจ ด้านส่วนตัว ด้านอาชีพ และด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนแรงจูงใจด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน นักศึกษาที่ครอบครัวมี รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีแรงจูงใจในการเลือกเรียนด้านอื่นๆ ต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา พันธุ์เยี่ยม (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาการโรงแรม ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจใน การเลือกเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีเพศ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพผู้ปกครอง รายได้ครอบครัวต่อเดือนต่างกัน แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการโรงแรม แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

อุไรวรรณ โปธิเวชเทวัญ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตธุรกิจ สนใจในการประกอบอาชีพธุรกิจ สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่นๆ ซึ่งขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณสมบัติ ให้มีความรู้และทักษะการสอน สามารถสอนวิชาธุรกิจและปฏิบัติงานครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสำหรับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาในระดับต่ำ คือชอบเรียนวิชาครูเมื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตร ดังนั้น จึงเห็นสมควรน่าจะเพิ่มวัตถุประสงค์ของที่จะตอบสนองสิ่งจูงใจของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพการงานด้านอื่นๆ ด้วย และสถาบันอุดมศึกษาควรมีระบบหรือวิธีการให้คำปรึกษาการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนในวิชาธุรกิจศึกษาให้ชัดเจน

สุรีย์ มาเกิด (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีความเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โคนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สว่างจิตร์ พัชรมณีกรณ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับเหตุจูงใจด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านความถนัดความสนใจในวิชาชีพเป็นเหตุจูงใจในระดับมาก โดยมีด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นเหตุจูงใจน้อย นักศึกษาที่จบจากสถาบันต่างกัน มีประสบการณ์เดิมด้านคอมพิวเตอร์ต่างกัน อาชีพของบิดามารดาต่างกัน ภูมิลำเนาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน

เบญจวรรณ บุญประกอบพร (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือนักศึกษาให้ความสนใจในการแสดงความคิดเห็นทาง

วิชาการของเพื่อนร่วมชั้น นักศึกษามีการปรึกษาปัญหาทางวิชาการต่างๆ กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นักศึกษาส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานทางวิชาการและงานอื่นๆ นักศึกษารุ่นพี่ให้การช่วยเหลือแนะนำในด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง นักศึกษาร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนมีการทดสอบ นักศึกษาใช้กิจกรรมการเรียนในลักษณะเพื่อช่วยเพื่อน โดยการรวมกลุ่มนักเรียนเก่ง-อ่อนไว้ด้วยกัน ส่วนข้ออื่นๆ นั้น นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

นรงค์ฤทธิ์ สุรชิต (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชย์การหัวหิน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีระดับชั้นปีสาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และบุคคลที่แนะนำให้เรียน สาขานี้ต่างก็มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฑารัตน์ แดงโสภา (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน ด้านส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน ด้านสังคมมากกว่านักเรียนชาย ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รุจิรา ชุมแวงวาปี (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการธุรกิจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอน และด้านการประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษาศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาวิชานักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนด้านวิธีการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

กฤษณา สิงโตแก้ว (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอน สาขาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เกี่ยวกับด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านการวัดและประเมินผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนสาขาการบัญชี จำแนกตามระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง ความคาดหวังด้านอาชีพ พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน สาขาการบัญชีด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน สาขาการบัญชี ทั้ง 5 ด้านโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนสาขาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน สาขาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีความคาดหวังด้านอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนสาขาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชพงษ์ เอี้ยวสกุล (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี พบว่า แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ปรากฏว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง

รายได้ครอบครัวต่อเดือนความคาดหวังด้านอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มี ผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว นักเรียนมีแรงจูงใจ ในการเลือกเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ พบว่า นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ผู้ปกครองอาชีพต่างกัน ผู้ปกครองมีรายได้ครอบครัว ต่อเดือนต่างกัน และมีความคาดหวังด้านอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้

พงศ์ หรดาล (อุมาพร สกลรักษ์. 2540: 30; อ้างอิงจาก Pong Horadal. 1987: 73–78) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง The Future of Vocational Education in Thailand towards the Year 2009 A.D Using the Delphi Approach.

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักการ มีแนวโน้มที่เป็นไปได้ดังนี้ คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรงชีวิต ให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้วยทฤษฎีและปฏิบัติสัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี
2. หลักสูตร ควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีและพัฒนาให้ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล
3. ผู้สอน ควรมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกโดยตรง ในสถานประกอบการทุกปี ตลอดจนการศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา
4. เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของงาน ในสถานประกอบการ เครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ๆ ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงไป

งานวิจัยในต่างประเทศ

โบเชียร์ (Boshier. 1971: 3-26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยสร้างเครื่องมือหรือแบบจัดการเข้าเรียนต่อ (Education Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยแบ่งแรงจูงใจเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชี้แนะของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ ทางวิชาชีพตามการชี้แนะของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

มอร์สตัน และสมาร์ท (ชัยวัฒน์ ยืนยาว. 2539: 30; อ้างอิงจาก Morstain; & Smart. 1974: 83- 89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้ามาเรียนในสถานศึกษาพบว่า ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการความรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า แรงจูงใจที่มีผลเกี่ยวข้องกับการเลือกเรียน คือ เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชา ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจ ที่มีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แรงจูงใจที่ใช้ในการเลือกเรียน แผนกการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชา ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับนักเรียนเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร เพื่อที่ปรับแนวทางการบริหารต่อไป โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านการประกอบอาชีพ
3. ด้านสังคม
4. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา โดยมีวิธีการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนสาขาพาณิชยกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เป็นนักเรียนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แบ่งเป็นสาขาการบัญชี จำนวน 50 คน สาขาการขายจำนวน 50 คน สาขาคอมพิวเตอร์จำนวน 50 คน และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 50 คน โดยใช้นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เลือกเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ลักษณะแบบเลือกตอบ รวม 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ผลคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	ระดับแรงจูงใจมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	ระดับแรงจูงใจมาก
คะแนน 3 หมายถึง	ระดับแรงจูงใจปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ระดับแรงจูงใจน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอบถามและสัมภาษณ์ครูที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหามาให้ครอบคลุม แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน
3. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนจำนวน 6 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 4 ด้าน ได้แก่ด้านเหตุผลส่วนตัว 17 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ 11 ข้อ ด้านปัจจัยทางสังคม 8 ข้อ ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง 9 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จำนวน 3 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจญศักดิ์ หมวดสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิชา โกมลทัต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์วี อนันต์อักษรกุล ตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาภาษาที่ใช้

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนสาขาละ 60 คนได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 99.29

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง เมื่อกกลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อตรวจสอบคุณภาพและให้คะแนน

3. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและทดสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การแสดงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โดยคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับโดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายความว่า	ระดับแรงจูงใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายความว่า	ระดับแรงจูงใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายความว่า	ระดับแรงจูงใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายความว่า	ระดับแรงจูงใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายความว่า	ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) จำแนกตามตัวแปรอิสระ เพศ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชา ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544: 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนคนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544: 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงพินิจ โดยใช้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2548: 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและนิยามปฏิบัติการ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมพันธ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2536: 170-171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s^2 i}{s^2 t} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s^2 i$	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	$s^2 t$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการใ้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้ LSD (Least Significant Difference) เพื่อการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างรายคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง “แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)” ได้กระทำตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการแปลความหมายดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - test
Prob.	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยจำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแจ้งจำนวนความถี่และร้อยละ จำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนความถี่และร้อยละของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน

ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	52	26.0
หญิง	148	74.0
รวม	200	100.0
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ต่ำกว่า 2.50	33	16.5
2.50 – 2.99	63	31.5
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	104	52.0
รวม	200	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	150	75.0
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี*	50	25
รวม	200	100.0
4. รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า หรือเทียบเท่า 15,000 บาท	74	37.0
15,001 – 30,000 บาท	89	44.5
30,000 บาทขึ้นไป	37	18.5
รวม	200	100.0
5. อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36	18.0
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	81	40.5
รับจ้างและเกษตรกรรม*	83	41.5
รวม	200	100.0
6. สาขาวิชาที่เรียน		
สาขาการบัญชี	50	25.0
สาขาการขาย	50	25.0
สาขาคอมพิวเตอร์	50	25.0
สาขางานการโรงแรมและการท่องเที่ยว	50	25.0
รวม	200	100.0

* นำข้อมูลมารวมกัน

ตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 200 คน เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 148 คน และนักเรียนชาย จำนวน 52 คน นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่อยู่ระดับตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท เป็นนักเรียนที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและรับจ้างในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ตามตัวแปรทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง สาขาวิชาที่เรียน ดังแสดงในตาราง 2 – 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน

แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.96	.52	มาก
2. ด้านการประกอบอาชีพ	4.08	.57	มาก
3. ด้านปัจจัยทางสังคม	4.02	.59	มาก
4. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.41	.75	มาก
รวม	3.89	.51	มาก

ตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้านว่ามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว
โดยรวมและรายข้อ

	ด้านเหตุผลส่วนตัว	\bar{X}	S.D	ระดับแรงจูงใจ
1.	เรียนตามความสนใจเพราะต้องการทำงานทางด้านธุรกิจ	4.05	.80	มาก
2.	เพราะตนเองมีความรู้ความสามารถทางด้านธุรกิจ	3.44	.77	ปานกลาง
3.	รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนเนื้อหา ในสาขาพาณิชยกรรม	3.90	.76	มาก
4.	สาขาพาณิชยกรรมเป็นสาขาที่ทำหายความสามารถ	3.81	.79	มาก
5.	ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านธุรกิจและการประกอบการ	4.18	.83	มาก
6.	บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนตัวเหมาะกับอาชีพทางธุรกิจ	3.79	.82	มาก
7.	ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่เดิมตรงกับสาขาพาณิชยกรรม	3.68	.81	มาก
8.	หลายวิชาในสาขาพาณิชยกรรมสามารถพัฒนาตนเองให้มีความ เจริญก้าวหน้าในธุรกิจต่อไป	4.06	.74	มาก
9.	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อสาขาวิชาในระดับที่สูงขึ้น	4.17	.83	มาก
10.	ความรู้พื้นฐานด้านการประกอบธุรกิจสามารถนำไปประยุกต์ ใช้งานได้เกือบทุกวิชา	4.14	.80	มาก
11.	มีความภูมิใจที่บอกกับคนอื่นว่าเรียนสาขาพาณิชยกรรม	4.09	.78	มาก
12.	เป็นสาขาวิชาที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้กับธุรกิจของครอบครัว	3.98	.90	มาก
13.	เรียนเพราะเป็นวิชาที่มีปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	3.91	.82	มาก
14.	สามารถนำวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้	4.21	.70	มาก
15.	เรียนเพราะต้องการไปทำงานตามสาขาวิชาที่เรียน	4.00	.85	มาก
16.	เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเองมากที่สุด	3.82	.83	มาก
17.	การศึกษาในสถาบันแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ	4.09	.82	มาก
	รวม	3.96	.52	มาก

ตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้าน
เหตุผลส่วนตัวโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 2 เพราะตนเองมีความรู้ความสามารถ
ทางด้านธุรกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบ
อาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการประกอบอาชีพ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
1.	สาขาพาณิชยกรรม เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพ อิสระได้	4.26	.77	มาก
2.	มีโอกาสทำงานกับบริษัท ได้ค่าตอบแทนสูง	4.08	.79	มาก
3.	มีความก้าวหน้าและมาแนวโน้มประสบความสำเร็จทางด้าน อาชีพเป็นอย่างมาก	4.01	.82	มาก
4.	สาขาพาณิชยกรรมสอดคล้องกับธุรกิจและการประกอบการ	4.10	.72	มาก
5.	องค์กรทางด้านธุรกิจมีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ ทางด้านการบริหารธุรกิจ	3.97	.76	มาก
6.	เป็นอาชีพที่จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าได้อย่าง รวดเร็ว	4.07	.78	มาก
7.	เป็นอาชีพที่มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี	3.93	.84	มาก
8.	การเรียนสาขาพาณิชยกรรม สามารถส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มี มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพพริ้วไหว และความเป็นผู้นำ	4.21	.73	มาก
9.	มีงานทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนรองรับ	4.05	.83	มาก
10.	นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการ	4.12	.86	มาก
11.	เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ	4.11	.84	มาก
	รวม	4.08	.57	มาก

ตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้าน
การประกอบอาชีพโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านปัจจัยทางสังคม
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านปัจจัยทางสังคม	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
1.	เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับคุณภาพตนเอง ให้เป็นผู้นำหรือ ผู้บริหารงานได้	4.13	.72	มาก
2.	ต้องการนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านการขาย การตลาด การบัญชี คอมพิวเตอร์ การโรงแรม และท่องเที่ยวไปพัฒนาธุรกิจ ท้องถิ่น	3.88	.91	มาก
3.	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นที่รู้จัก และยอมรับ จากบุคคลภายนอกทั่วไป	3.98	.78	มาก
4.	อาชีพนักธุรกิจเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนา ประเทศ	4.00	.82	มาก
5.	ทำให้มีการรับรู้การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางธุรกิจ	3.97	.82	มาก
6.	ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	4.01	.79	มาก
7.	เป็นวิชาชีพที่สังคมยอมรับ	4.13	.79	มาก
8.	ครอบครัวได้รับการยอมรับทางสังคม	4.10	.82	มาก
	รวม	4.02	.59	มาก

ตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้านปัจจัย
ทางสังคมโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
1.	บิดามารดา หรือผู้ปกครอง แนะนำให้เรียน	3.93	.99	มาก
2.	อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน ชี้แนะแนวทางให้	3.49	1.03	มาก
3.	อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะแนวทาง	3.68	1.09	มาก
4.	เรียนตามคำแนะนำจากเพื่อน	2.96	1.25	ปานกลาง
5.	เรียนตามคำแนะนำจากรุ่นพี่ในโรงเรียนเก่า	2.85	1.24	ปานกลาง
6.	รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียน เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) มาแล้ว ให้คำแนะนำ	3.13	1.37	ปานกลาง
7.	เลือกเรียนตามบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพตามสาขา ที่เรียน	3.49	1.19	ปานกลาง
8.	มีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ	3.75	1.00	มาก
9.	เรียนเพราะต้องการพบเพื่อนใหม่	3.40	1.18	ปานกลาง
	รวม	3.41	.75	ปานกลาง

ตาราง 6 พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แรงจูงใจอยู่ใน
ระดับมาก คือบิดามารดาหรือผู้ปกครอง แนะนำให้เรียน อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน ชี้แนะ
แนวทางให้ อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะแนวทาง และมีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ
ทางธุรกิจ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อ เรียนตามคำแนะนำจากเพื่อน เรียนตามคำแนะนำจาก
รุ่นพี่ในโรงเรียนเก่า รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม
(ช่างกลสยาม) มาแล้วให้คำแนะนำ เลือกเรียนตามบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพตามสาขา
ที่เรียน และเรียนเพราะต้องการพบเพื่อนใหม่ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยจำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียนเป็นการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยจำแนกตาม เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 7 – 21

ตาราง 7 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	เพศ						t	Prob.
	ชาย N=52			หญิง N = 148				
	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ		
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.75	.61	มาก	4.03	.47	มาก	-3.36**	.001
ด้านการประกอบอาชีพ	3.82	.66	มาก	4.18	.51	มาก	-3.99**	.000
ด้านปัจจัยทางสังคม	3.80	.66	มาก	4.10	.55	มาก	-3.20**	.002
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.20	.76	ปานกลาง	3.48	.73	ปานกลาง	-2.36*	.019
รวม	3.67	.60	มาก	3.97	.44	มาก	-3.82**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขา พาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้หญิงมีแรงจูงใจมากกว่าผู้ชาย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชาย ยกเว้นด้านโดยบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทุกด้านนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมที่ระดับปานกลางซึ่งมากกว่านักเรียนชาย

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวมและรายด้าน
จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจในการ เลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน								
	ต่ำกว่า 2.50 N = 33			2.50 – 2.99 N = 63			ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 104		
	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.71	.55	มาก	3.81	.57	มาก	4.12	.43	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	3.81	.62	มาก	3.92	.59	มาก	4.27	.47	มาก
ด้านปัจจัยทางสังคม	3.68	.61	มาก	3.91	.60	มาก	4.20	.51	มาก
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.35	.73	ปานกลาง	3.32	.70	ปานกลาง	3.48	.78	ปานกลาง
รวม	3.65	.56	มาก	3.76	.53	มาก	4.05	.41	มาก

ตาราง 8 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการ
เรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
มาก ยกเว้น ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนมีแรงจูงใจ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	Prob.
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	6.47	3.24	13.22**	.000
	ภายในกลุ่ม	197	48.25	.25		
	รวม	199	54.72			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.77	3.89	13.20**	.000
	ภายในกลุ่ม	197	58.00	.29		
	รวม	199	65.78			
ด้านปัจจัยทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.02	4.01	12.91**	.000
	ภายในกลุ่ม	197	61.20	.31		
	รวม	199	69.22			
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	.58	1.03	.359
	ภายในกลุ่ม	197	110.46	.56		
	รวม	199	111.61			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.49	2.74	11.92**	.000
	ภายในกลุ่ม	197	45.35	.23		
	รวม	199	50.83			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (scheffe') ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว
จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน		ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
สาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	3.71	3.81	4.12
ต่ำกว่า 2.50	3.71		.10	.42**
2.50 – 2.99	3.81			.32**
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	4.12			

ตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมในด้านเหตุผลส่วนตัวมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และ 2.50 - 2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับส่วนคู่อื่นนักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบ
อาชีพ จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
		3.81	3.92	4.27
ต่ำกว่า 2.50	3.81		.11	.46**
2.50 – 2.99	3.92			.35**
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	4.27			

ตาราง 11 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีแรงจูงใจในการ
เลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมในด้านการประกอบอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และ 2.50 – 2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ส่วนคู่
อื่นนักเรียน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านปัจจัยทางสังคม
จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	ต่ำกว่า 2.50	2.50 – 2.99	ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.50	3.68		.22	.52**
2.50 – 2.99	3.91			.30**
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	4.20			

ตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีแรงจูงใจในการเลือก
เรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมในด้านปัจจัยทางสังคมมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่ำกว่า 2.50 และ 2.50 – 2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นนักเรียนมี
แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง						t	Prob.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 150			ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี* N = 50				
	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ		
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.97	.50	มาก	3.92	.58	มาก	.539	.590
ด้านการประกอบอาชีพ	4.09	.56	มาก	4.07	.62	มาก	.213	.832
ด้านปัจจัยทางสังคม	4.03	.58	มาก	4.02	.63	มาก	.078	.938
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.43	.71	ปานกลาง	3.35	.87	ปานกลาง	.635	.526
รวม	3.90	.47	มาก	3.86	.59	มาก	.475	.635

* นำข้อมูลมารวมกัน

ตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยรวมนักเรียนมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้น ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน
แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม
(ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	Prob.
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.23	.12	.417	.659
	ภายในกลุ่ม	197	54.49	.28		
	รวม	199	54.72			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.09	.05	.137	.872
	ภายในกลุ่ม	197	65.69	.33		
	รวม	199	65.78			
ด้านปัจจัยทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.34	.17	.481	.619
	ภายในกลุ่ม	197	68.89	.35		
	รวม	199	69.22			
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.58	.29	.516	.597
	ภายในกลุ่ม	197	111.03	.56		
	รวม	199	111.61			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.17	.08	.324	.723
	ภายในกลุ่ม	197	50.67	.26		
	รวม	199	50.83			

ตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน
โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน

แรงจูงใจในการ เลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน								
	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท N = 74			15,001 – 30,000 บาท N = 89			30,000 บาทขึ้นไป N = 37		
	\bar{X}	S.D	ระดับแรง จูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	4.00	.56	มาก	3.94	.44	มาก	3.91	.63	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	4.11	.62	มาก	4.06	.50	มาก	4.08	.66	มาก
ด้านปัจจัยทางสังคม	4.08	.60	มาก	4.00	.56	มาก	3.98	.65	มาก
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.41	.82	ปานกลาง	3.45	.67	ปานกลาง	3.45	.67	ปานกลาง

ตาราง 15 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท, 15,001 – 30,000 บาท และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	Prob.
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.78	.39	1.427	.242
	ภายในกลุ่ม	197	53.94	.27		
	รวม	199	54.72			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.35	.18	.538	.585
	ภายในกลุ่ม	197	65.42	.33		
	รวม	199	65.78			
ด้านปัจจัยทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.05	.02	.068	.934
	ภายในกลุ่ม	197	69.17	.35		
	รวม	199	69.22			
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.29	.14	.256	.775
	ภายในกลุ่ม	197	111.32	.56		
	รวม	199	111.61			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.13	.07	.255	.775
	ภายในกลุ่ม	197	50.70	.26		
	รวม	199	50.83			

ตาราง 16 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แรงจูงใจในการ เลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	อาชีพของผู้ปกครอง								
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ N = 36			ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว N = 81			รับจ้างและเกษตรกรรม N = 83		
	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.84	.63	มาก	4.02	.49	มาก	3.95	.51	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	3.99	.67	มาก	4.11	.55	มาก	4.09	.55	มาก
ด้านปัจจัยทางสังคม	4.03	.64	มาก	4.00	.57	มาก	4.04	.59	มาก
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.49	.82	ปานกลาง	3.40	.68	ปานกลาง	3.38	.79	ปานกลาง
รวม	3.84	.60	มาก	3.92	.47	มาก	3.89	.50	มาก

ตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รับจ้างและเกษตรกรรม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	Prob.
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	2.75	.92	3.46*	.017
	ภายในกลุ่ม	196	51.97	.27		
	รวม	199	54.72			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.45	1.15	3.61*	.014
	ภายในกลุ่ม	196	62.33	.32		
	รวม	199	65.79			
ด้านปัจจัยทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.46	.82	2.41	.068
	ภายในกลุ่ม	196	66.76	.34		
	รวม	199	69.22			
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.93	.64	1.15	.331
	ภายในกลุ่ม	196	109.69	.56		
	รวม	199	111.61			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.44	.81	3.28*	.022
	ภายในกลุ่ม	196	48.40	.25		
	รวม	199	50.83			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่มีสาขาวิชาที่เรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านปัจจัยทางสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน สาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	สาขาวิชาที่เรียน											
	สาขาการบัญชี			สาขาการขาย			สาขาคอมพิวเตอร์			สาขางานการโรงแรมและ การท่องเที่ยว		
	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ แรงจูงใจ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	4.12	.53	มาก	4.00	.51	มาก	3.94	.56	มาก	3.92	.53	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	4.29	.57	มาก	4.07	.59	มาก	3.97	.57	มาก	4.03	.54	มาก
ด้านปัจจัยทางสังคม	4.20	.60	มาก	3.90	.60	มาก	3.30	.77	มาก	4.03	.55	มาก
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.56	.81	มาก	3.41	.75	ปานกลาง	3.76	.51	มาก	3.36	.65	ปานกลาง
รวม	4.07	.50	มาก	3.88	.51	มาก	3.80	.49	มาก	3.86	.47	มาก

ตาราง 19 พบว่า นักเรียนที่สาขาวิชาเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม นักเรียนที่เรียนสาขาการบัญชี สาขาคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องนักเรียนที่เรียนสาขาการขาย และสาขางานการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว
จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	สาขางานการ			
		สาขา คอมพิวเตอร์	โรงแรมและ การท่องเที่ยว	สาขา การขาย	สาขา การบัญชี
	3.80	3.80	3.92	4.00	4.12
สาขาคอมพิวเตอร์	3.80			.20	.32*
สาขาการโรงแรมและ การท่องเที่ยว	3.92			.08	.20*
สาขาการขาย	4.00				.12
สาขาการบัญชี	4.12				

ตาราง 20 พบว่า นักเรียนที่เรียนสาขาการบัญชี มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน ใน
ด้านเหตุผลส่วนตัวมากกว่า นักเรียนที่เรียนสาขาคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่
อื่นนักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตาราง 21 ผลการทดสอบความแตกต่างแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม
ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านการประกอบ
อาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรม	\bar{X}	สาขา คอมพิวเตอร์ 3.94	สาขางานการ โรงแรมและ การท่องเที่ยว 4.03	สาขา การขาย 4.07	สาขา การบัญชี 4.29
สาขาคอมพิวเตอร์	3.94			.13	.36*
สาขาการโรงแรมและ การท่องเที่ยว	4.03			.03	.26
สาขาการขาย	4.07				.23
สาขาการบัญชี	4.29				

ตาราง 21 พบว่า นักเรียนที่เรียนสาขาการบัญชี มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียน ใน
ด้านการประกอบอาชีพมากกว่า นักเรียนที่เรียนสาขาคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนคู่อื่นนักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางต่อผู้บริหารของโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนในสาขาพาณิชยกรรมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและมีแผนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาด้านลักษณะประชากรศาสตร์และข้อมูลส่วนตัวโดยจำแนกตาม แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยจำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางต่อผู้บริหารของโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนในสาขาพาณิชยกรรมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและมีแผนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เป็นนักเรียนแผนการเรียนพาณิชยกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แบ่งเป็นสาขาการบัญชี จำนวน 50 คน สาขาการขายจำนวน 50 คน สาขาคอมพิวเตอร์จำนวน 50 คน และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวจำนวน 50 คน โดยใช้นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน

ตอนที่2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ลักษณะแบบเลือกตอบ รวม 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ มาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด
2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน คือ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
3. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีแรงจูงใจมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักเรียนมีแรงจูงใจมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนมีแรงจูงใจปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.51 หมายถึง นักเรียนมีแรงจูงใจน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนมีแรงจูงใจน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (T-TEST)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม จำแนกตามตัวแปร ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครองและสาขาวิชาที่เรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ใน 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 200 คน เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่รายได้ของผู้ปกครองอยู่ระหว่าง 15,001- 30,000 บาท อาชีพของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจและอาชีพรับจ้าง ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 40.50

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (=3.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมด้านการประกอบอาชีพ (=4.08) รองลงมาด้าน

ปัจจัยทางสังคม (=4.02) ด้านเหตุผลส่วนตัว (=3.96) ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (=3.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 4 ด้าน พบว่า

2.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (=3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสูงสุดคือ สามารถนำวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ (=4.21) รองลงมาคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางด้านธุรกิจ และการประกอบกิจการ (=4.18) และเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อสาขาวิชาในระดับที่สูงขึ้น (=4.17)

2.2 ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก(=4.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสูงสุดคือ สาขาพาณิชยกรรม เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ (=4.26) รองลงมาคือ การเรียนสาขาพาณิชยกรรม สามารถส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพร่าเริง และความเป็นผู้นำ (=4.21) และนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการ (=4.12)

2.3 ด้านปัจจัยทางสังคม พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (=4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสูงสุดคือ เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับคุณภาพตนเอง ให้เป็นผู้นำหรือผู้บริหารงานได้ และเป็นวิชาชีพที่สังคมยอมรับ (=4.13) รองลงมาคือ ครอบครัวได้รับการยอมรับทางสังคม (=4.10) และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (=4.01)

2.4 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (=3.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสูงสุดคือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองแนะนำให้เรียน (=3.93) รองลงมาคือ มีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ (=3.75) และอาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะแนวทาง (=3.68)

3. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 นักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.5 นักเรียนที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.6 นักเรียนที่สาขาวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านปัจจัยทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

จากผลการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากแบบสอบถามปลายเปิดรวม 4 ด้านได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีนักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งสิ้น จำนวน 109 คน ดังนี้

เหตุผลด้านส่วนตัว ที่เป็นแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ สามารถทำงานได้ ได้รับความรู้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นวิชาพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูงต่อไป มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

เหตุผลด้านการประกอบอาชีพ ที่เป็นแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ นำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระ มีโอกาสทำงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

เหตุผลด้านปัจจัยทางสังคม ที่เป็นแรงจูงใจสูงสุด ได้แก่ สามารถพัฒนาตนเองสู่สังคมที่ดี เป็นที่ยอมรับ ยกย่องระดับความรู้ ความคิด และได้รับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง

เหตุผลด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นแรงจูงใจสูงสุด ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง สนับสนุนในการเลือกเรียน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่า แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมด้านเหตุผลส่วนตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่าเพราะตนเองมีความรู้ความสามารถทางด้านธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะนักเรียนสามารถนำวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ เป็นสาขาที่ทำหายความสามารถ อีกทั้งต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านธุรกิจและการประกอบอาชีพอิสระ ส่งผลต่อบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนตัวให้เหมาะกับอาชีพทางธุรกิจตรงกับทฤษฎีของฮอลแลนด์ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไปแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะตามความสนใจอาชีพประเภทต่างๆ และเป็นผู้สร้าง “แบบสำรวจความพอใจในอาชีพ” บุคลิกภาพแต่ละลักษณะเป็นผลจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยศักดิ์ตระกูล บิดามารดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบไม่ชอบ และความรู้สึกเช่นนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ทำยที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้มีบุคลิกคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน ซึ่งในสาขาพาณิชยกรรมสามารถพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าในธุรกิจต่อไป และเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อสาขาวิชาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทา ศรีสงทรัพย์ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านส่วนตัว พบว่า ผลจากการศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านส่วนตัว นิสิตต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง ต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน ต้องการพัฒนาตนเอง เรียนตามความถนัดของตนเอง

1.2 ด้านการประกอบอาชีพ มีแรงจูงใจในการการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้านการประกอบอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการเรียนสาขาพาณิชยกรรม เป็นสาขาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ของโรเจอร์ (สัว์ฉน์ วัฒนวงศ์. 2538: 10-11) ที่กล่าวถึงเหตุผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียน เพราะแรงจูงใจด้านอาชีพ ต้องการความก้าวหน้าในการทำงานและมีอาชีพที่มั่นคง และสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ที่ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพไว้ว่า “การเลือกอาชีพ คือการกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิต ส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี กลิ่นประทุม (2524: 72) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการตลาด ด้านอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ

1.3 ด้านปัจจัยทางสังคม พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ในด้านปัจจัยทางสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะอาชีพที่สามารถยกระดับคุณภาพตนเองและนำความรู้ใหม่ๆ ได้แก่ด้านการขาย การตลาด การบัญชี คอมพิวเตอร์ การโรงแรม และท่องเที่ยวไปพัฒนาธุรกิจ ทำให้มีการรับรู้การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางธุรกิจ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นวิชาชีพที่สังคมยอมรับตรงกับทฤษฎีจูงใจของ Herzberg การทำงานให้ประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำหรือผู้บริหารงานได้ ได้แก่ ความสำเร็จ การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นคนงานให้เกิดความพอใจ และเป็นที่ยอมรับทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปูลัม นิคมานนท์ (2518: 39-42) จากหนังสือเรื่องการศึกษาออกโรงเรียนได้กล่าวว่า แรงจูงใจทางสังคมเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ เพราะบุคคลได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม แรงจูงใจทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ความต้องการให้สังคมยอมรับ ความต้องการตำแหน่งหน้าที่การงาน และฐานะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่างจิตร์ พัชรมณีปกรณ์ (2541: 48) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับเหตุจูงใจด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านความถนัด ความสนใจในวิชาชีพ เป็นเหตุจูงใจระดับมาก

1.4 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เพราะปัจจุบันนักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความต้องการของผู้เรียนได้โดยผู้ปกครองให้สิทธิกับบุตรหลานในการเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตรงกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ เป็นการเลือกตามความสนใจอาชีพตามแรงผลักดันส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยศักดิ์ตระกูล บิดามารดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อม

ทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบไม่ชอบ และความรู้สึกเช่นนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ที่ย่ำที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้มีบุคลิกคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528: 18-19) ได้กล่าวว่าแรงจูงใจภายในจะทำให้บุคคลต้องการแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตนเอง จึงเป็นไปได้ว่าแรงจูงใจภายในเป็นสิ่งที่จูงใจในการเลือกเรียนของนักเรียน และมีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนส่วนหนึ่งเลือกเรียนเพราะได้รับคำแนะนำจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง จากอาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน หรืออาจารย์ที่ปรึกษา และมีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงวัยเรียนยังไม่บรรลุนิติภาวะอายุระหว่าง 15-17 ปี ดังนั้นการตัดสินใจในการเลือกเรียนต้องได้รับการพิจารณาจากบิดามารดาในระดับมาก

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยจำแนกตามเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่เรียน

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักเรียนหญิง มีคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงชี้ให้เห็นว่าเพศ ก็เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่มีผลทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจต่างกัน เป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการศึกษา และต้องการเลือกเรียนตามที่ตนเองสนใจตามความถนัด จึงเกิดความเสมอภาคทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา ไพโรจน์เพชรอายุทธ (2545: บทคัดย่อ) เรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาโรงเรียนพาณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจจังหวัดเพชรบุรี พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านปัจจัยทางสังคม นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และระดับ

ผลสัมฤทธิ์ 2.50-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540: บทคัดย่อ) เรื่ององค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนที่มีระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่ใช่เหตุผลสำคัญในการเลือกเรียนของนักเรียน จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านปัจจัยทางสังคม เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม

2.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีรายได้ต่อเดือน ใน 3 ระดับ ดังนี้ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,001-30,000 บาท และ 30,000 บาท ขึ้นไป มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคมและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชพงศ์ เอี้ยวสกุล. 2548: 82) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรารภรณ์ ทะนัน (2549: 86) ได้ศึกษาเหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่างกันใช้เหตุผลในการเลือกเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านปัจจัยทางสังคม พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องนักเรียนมีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงาน

รัฐวิสาหกิจจะมีอาชีพประจำ มีรายได้แน่นอน จึงสนับสนุนให้บุตรหลานของตนเองเลือกเรียนแผนก การเรียนสาขาพาณิชยกรรม เพราะเมื่อจบไปแล้วสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานในองค์กรต่างๆ ได้ง่าย ขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ สุรชิต (2547: 67) เรื่องแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพาณิชยการ เพชรบุรีพบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 นักเรียนที่มีสาขาวิชาเรียนต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรมของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านปัจจัยทางสังคม พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านการประกอบ อาชีพในสาขาการบัญชีมากกว่าสาขาคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมีความสนใจในสาขาบัญชีมากกว่าสาขาคอมพิวเตอร์เพราะในด้านเหตุผลส่วนตัวของนักเรียน สามารถนำวิชาที่เรียนไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันและในด้านการประกอบอาชีพได้

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

3.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว สถาบันมีชื่อเสียง เชื่อมมั่นในสถาบันว่าสามารถพัฒนา ความสามารถด้านบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อนำไปใช้กับธุรกิจในอนาคต เป็นสาขาที่เหมาะสมกับการทำ ธุรกิจต่างๆ เป็นสาขาที่ทำหายความสามารถ ทำให้มีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม มีความประทับใจ มีอาจารย์แนะแนวให้มาศึกษาต่อ จบไปมีงานทำ มีสาขาการเรียนรู้อีกหลายสาขา เพื่อ เปิดโลกกว้างในการเรียนตามความถนัดของตนเอง มีรุ่นพี่แนะนำให้มาเรียน พ่อแม่สนับสนุนให้เรียน อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง ตรงต่ออาชีพในอนาคต มีความสามารถในด้านนี้ มีประสบการณ์ในด้าน การประกอบอาชีพ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ง่าย กล้าแสดงออก สาขาการขายตรงกับอาชีพของ ครอบครัว ได้ใช้ความคิดในด้านการทำงาน และสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เสมอ สามารถช่วยเหลือ ผู้ปกครองได้ เรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้

3.2 ด้านการประกอบอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ เน้นการ บริหารงานธุรกิจเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการงาน นำความรู้ที่เรียนมาไปประกอบอาชีพอิสระที่ ตนเองชอบ มีโอกาสประสบความสำเร็จในอาชีพ เงินเดือนดี ทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีงาน รองรับ เน้นปฏิบัตินำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีประสบการณ์สามารถทำงานได้ สามารถเป็นผู้ ตรวจสอบบัญชี ทุกอาชีพมีงานรองรับ หางานง่าย เงินเดือนสูง ประกอบอาชีพตามต้องการได้ สาขา

บัญชีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานสูง เป็นการเรียนรู้สูงงานอาชีพ มีการฝึกงาน ฝึกความอดทน สามารถยึดเป็นอาชีพอิสระทางสาขาต่างๆ ได้

3.3 ด้านปัจจัยสังคม สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันทางด้านธุรกิจกันสูงทั้งการลงทุนต่างๆ เพื่อเป็นที่ยอมรับทางสังคม สถาบันเป็นที่รู้จัก ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน สาขาพาณิชยกรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับคุณภาพตนเอง และเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งสาขาคอมพิวเตอร์เป็นที่แพร่หลาย เป็นที่ยอมรับของภาครัฐและเอกชน ได้รับสวัสดิการที่ดี เป็นการส่งเสริมทำให้พัฒนาตนเองและความประพฤติไปในตัว มีชื่อเสียงโด่งดัง

3.4 ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในการเลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยให้ความสำคัญกับสาขาที่จะเลือกเรียนจะส่งผลต่อการทำงานที่ดีในอนาคตมีฐานะการงานมั่นคง เป็นสาขาที่ตนชื่นชอบ อาจารย์แผนกต่างๆ มีส่วนสนับสนุนผู้เรียนได้รับการส่งเสริมเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) พบว่า

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามความสามารถ และผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรม หรือฝึกงานเพิ่มเติมให้ตรงกับความต้องการทางด้านธุรกิจ เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพ ต่อ ยอดในการดำเนินธุรกิจ และนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับต่อไป

2. ด้านการประกอบอาชีพ ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยมีประสบการณ์จริงตามสาขาที่เลือกเรียน โดยนำนักเรียนไปศึกษาดูงานในแต่ละสาขาที่นักเรียนเลือกเรียน เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ตัดสินใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม เพราะเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ มีความก้าวหน้าและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จทางด้านอาชีพตามที่ตนต้องการ และประสบความสำเร็จในอาชีพทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน และเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

3. ด้านสังคม ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางธุรกิจ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนต้องการยกระดับคุณภาพของตนเอง และต้องการเป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสไปพบปะนักธุรกิจ บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ และศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางธุรกิจ

4. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรมีการพัฒนางานแนะแนว ให้ความสำคัญกับการบริการงานแนะแนว เช่นเชิญรุ่นพี่ หรือบุคคลที่ประสบความสำเร็จมาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์โดยตรงสู่ผู้เรียน เพราะจากผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในอาชีพจากเพื่อนรุ่นพี่ บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพตามสาขาที่เลือกเรียน จะสร้างความประทับใจส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อให้บริการกับนักเรียนในการเลือกตัดสินใจในการเลือกเรียน และเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นแนวทางในการเรื่องต่างๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และธุรกิจการโรงแรม ให้เพิ่มมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สถานประกอบการต้องการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2544). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. *ครูเชียงราย*. (5): 1.
- กาญจนา พันธุ์เยี่ยม. (2545). *แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการโรงแรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารวมพล วิทยาเขตวังไกลกังวล. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรส โพรดักส์.
- จินตนา ไบกาชฎี. (2536). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชุมพล ศรีทองกุล (2544, มกราคม). *คู่มือการ จัดกระบวนการเรียนรู้*. *วิชาการ*. 4(1): 5.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ดารณี พานทอง พาลุสุข. (2532). *ทฤษฎีการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทศนา แหมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แหมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัชพงศ์ เอี้ยวสกุล. (2551). *แรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ. (2544, มิถุนายน). *จัดการสื่อเพื่อการปฏิรูป*. *วิชาการ*. (6): 9-11.
- นรงค์ฤทธิ์ สุรชิต. (2547). *แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการหัวหิน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นันทา ศรีสงทรัพย์. (2545). แรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา แนวบุญเพียร. (2531). หลักสูตรและการสอนธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2551). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาวิจัยทางธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจวรรณ บุญประกอบพร. (2545). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปริญญา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2542). หลักสูตรและการสอนธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนิดา ไพโรจน์เพชรราษฎร์. (2545). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพิ่มพูล บุบผามาตะนัง. (2543, มกราคม). ครูไทยในสหัสวรรษใหม่. วิชาการ. 3(1): 51-54.
- ยศ ทรัพย์เย็น. (2537). วิธีการสอนวิชาธุรกิจพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราตรี กลิ่นประทุม. (2545). แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุจิราถ ศรีสุวรรณ. (2545). ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนสาขาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุจิรา ชุมแวงวาปี. (2550). ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชางานธุรกิจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วรารภรณ์ ทะนัน. (2549). *เหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- วิชัย ตันศิริ. (2550). *อุดมการณ์ทางการศึกษาทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. (2526). *องค์ประกอบและหลักการสอนภาษาไทย. ในระดับประถมและระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.*
- สงัด อุทรานันท์. (2526). *จัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุทธิพร คล้ายเมืองปัด. (2544, กุมภาพันธ์). *บทบาทของครูกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป. วิชาการ. 3(2): 26-29.*
- สุภาพ วงศ์จันทร์. (2547). *การศึกษาปัจจัยที่จำแนกกลุ่มการตัดสินใจและปัญหาในการเลือกเรียนสาขาวิชาเครื่องกล หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคคนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุรีย์ มาเกิด. (2544). *ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อาชีวะศึกษา, กรม. (2545). *ระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.*
- อารีย์ ขุนชิต. (2545). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพุทธจักรวิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. (2539). *สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

Ferdinand Herzberg, Bernard Mausner; & Barbara Block Snyderman. (1959). *The Motivation To Work*. 2nd ed. New York: John Wiley & Sons.

Roger, C.R. *Freedom to Learn*. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill. (1969).

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum development "Theory and Practice"* New York: Harcourt, Brace & World.

Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York: John Wiley and Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตร
วิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม และด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจอื่นๆ ที่ชักนำให้เลือกเรียนสาขาพาณิชยกรรม

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม กรุณาตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกของท่านมากที่สุด และโปรดตอบทุกข้อ คำตอบของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียน

1. เพศ
 - 1.1 () ชาย
 - 1.2 () หญิง
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1 () ต่ำกว่า 2.50
 - 2.2 () 2.50 - 2.99
 - 2.3 () ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
 - 3.1 () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 3.2 () ปริญญาตรี
 - 3.3 () สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
4. รายได้ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน
 - 4.1 () ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 15,000 บาท
 - 4.2 () 15,001 -30,000 บาท
 - 4.3 () 30,000 บาทขึ้นไป
5. อาชีพของผู้ปกครอง
 - 5.1 () รับราชการ /รัฐวิสาหกิจ
 - 5.2 () ค้าขายหรือธุรกิจ
 - 5.3 () รับจ้างและเกษตรกรรม
6. สาขาวิชาที่เรียน
 - 6.1 () สาขาการบัญชี
 - 6.2 () สาขาการขาย
 - 6.3 () สาขาคอมพิวเตอร์
 - 6.4 () สาขางานการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) 4 ด้าน คือด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุดโดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับแรงจูงใจมากที่สุด ให้	5 คะแนน
ระดับแรงจูงใจมาก ให้	4 คะแนน
ระดับแรงจูงใจปานกลาง ให้	3 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อย ให้	2 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

ข้อที่	แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม	ระดับแรงจูงใจในการเลือกเรียน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	ด้านเหตุผลส่วนตัว					
1.	เรียนตามความสนใจเพราะต้องการทำงานทางด้านธุรกิจ					
2.	เพราะตนเองมีความรู้ความสามารถทางด้านธุรกิจ					
3.	รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนเนื้อหา ในสาขาพาณิชยกรรม					
4.	สาขาพาณิชยกรรมเป็นสาขาที่ทำหายความสามารถ					
5.	ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านธุรกิจและการประกอบการ					
6.	บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนตัวเหมาะกับอาชีพทางธุรกิจ					
7.	ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่เดิมตรงกับสาขาพาณิชยกรรม					
8.	หลายวิชาในสาขาพาณิชยกรรมสามารถพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าในธุรกิจต่อไป					
9.	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อสาขาวิชาในระดับที่สูงขึ้น					
10.	ความรู้พื้นฐานด้านการประกอบธุรกิจสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้เกือบทุกอาชีพ					

ข้อที่	แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม	ระดับแรงจูงใจในการเลือกเรียน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
12.	เป็นสาขาวิชาที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้กับธุรกิจของครอบครัว					
13.	เรียนเพราะเป็นวิชาที่มีปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี					
14.	สามารถนำวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้					
15.	เรียนเพราะต้องการไปทำงานตามสาขาวิชาที่เรียน					
16.	เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเองมากที่สุด					
17.	การศึกษาในสถาบันแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ					
	ด้านการประกอบอาชีพ					
1.	สาขาพาณิชยกรรม เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพอิสระได้					
2.	มีโอกาสทำงานกับบริษัท ได้ค่าตอบแทนสูง					
3.	มีความก้าวหน้าและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จทางด้านอาชีพเป็นอย่างมาก					
4.	สาขาพาณิชยกรรมสอดคล้องกับธุรกิจและการประกอบการ					
5.	องค์กรทางด้านธุรกิจมีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ					
6.	เป็นอาชีพที่จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว					
7.	เป็นอาชีพที่มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี					
8.	การเรียนสาขาพาณิชยกรรม สามารถส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพร่าเริง และความเป็นผู้นำ					

ข้อที่	แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม	ระดับแรงจูงใจในการเลือกเรียน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9.	มีงานทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนรองรับ					
10.	นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการ					
11.	เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
ด้านปัจจัยทางสังคม						
1.	เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับคุณภาพตนเอง ให้เป็นผู้นำหรือผู้บริหารงานได้					
2.	ต้องการนำความรู้ใหม่ๆ ด้านการขาย การตลาด การบัญชี คอมพิวเตอร์ การโรงแรม และท่องเที่ยวไปพัฒนาธุรกิจท้องถิ่น					
3.	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นที่รู้จัก และยอมรับจากบุคคลภายนอกทั่วไป					
4.	อาชีพนักธุรกิจเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ					
5.	ทำให้มีการรับรู้การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางธุรกิจ					
6.	ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม					
7.	เป็นวิชาชีพที่สังคมยอมรับ					
8.	ครอบครัวได้รับการยอมรับทางสังคม					

ข้อที่	แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม	ระดับแรงจูงใจในการเลือกเรียน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
1.	บิดามารดา หรือผู้ปกครอง แนะนำให้เรียน					
2.	อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน ชี้แนะแนวทางให้					
3.	อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะแนวทาง					
4.	เรียนตาม คำแนะนำจากเพื่อน					
5.	เรียนตามคำแนะนำจากรุ่นพี่ในโรงเรียนเก่า					
6.	รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือ ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) มาแล้ว ให้คำแนะนำ					
7.	เลือกเรียนตามบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพตามสาขาที่เรียน					
8.	มีความประทับใจบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางธุรกิจ					
9.	เรียนเพราะต้องการพบเพื่อนใหม่					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยเสรีนอกจากแรงจูงใจดังกล่าวแล้ว นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ในแต่ละด้านอย่างไร

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว

.....

.....

.....

2. ด้านการประกอบอาชีพ

.....

.....

.....

3. ด้านปัจจัยสังคม

.....

.....

.....

4. ด้านการสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ประวัติโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

ประวัติโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

อาจารย์ ดร.ณรงค์ มงคลวนิช เป็นผู้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาแห่งนี้ขึ้นเมื่อ พ.ศ.2508 โดยใช้ชื่อโรงเรียนเมื่อแรกเริ่มในการจัดตั้งว่า “โรงเรียนช่างกลสยาม” เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับ ปวช. สามสาขาวิชาคือ สาขาวิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ นับว่าเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งแรก ของประเทศไทยที่เปิดทำการสอน ทางด้านอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และทางโรงเรียนได้ทำพิธีเปิดโรงเรียน เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ.2508 โดย ฯพณฯ ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขณะนั้น ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธี

เมื่อโรงเรียนได้เปิดดำเนินการไปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมี อาจารย์ ดร.ณรงค์ มงคลวนิช เป็นผู้อำนวยการ ผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ ดร.เกษลย์ มงคลวนิช เป็นรองผู้อำนวยการ พร้อมทั้งคณาจารย์ผู้บริหารในขณะนั้นได้ร่วมกันดำเนินการทางด้านการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นับว่าการดำเนินงานต่างๆ ได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้จึงได้วางแผนพัฒนาสัมฤทธิ์ผลได้ ดังนั้นการก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการจึงได้บังเกิดขึ้นตามลำดับเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียนจากจุดเริ่มต้นที่ก่อตั้งโรงเรียนซึ่งมีเพียงอาคารคอนกรีต 3 ชั้น 1 หลัง ใช้เป็นห้องเรียน 8 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 6 ห้อง ห้องฝ่ายบริหารและธุรการอย่างละ 1 ห้อง (ปัจจุบันรื้อถอนและสร้างอาคารอเนกประสงค์ 12 ชั้นแทน) มีอาคารไม้ 2 ชั้น 1 หลัง ชั้นบนใช้เป็นห้องสมุด ห้องพยาบาล ชั้นล่างเป็นห้องอาหารเมื่อเปิดดำเนินการไปได้เพียง 1 ปี ทางโรงเรียนได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง และผู้ที่ให้ความสนใจทั่วไปมากขึ้น และเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี จึงได้ขยายเนื้อที่จากเดิม ซึ่งมีอยู่ 6 ไร่เศษ ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเป็น 12 ไร่ 1 งาน 23 ตารางวา และสร้างอาคารเพิ่มขึ้นอีกตามลำดับ ดังนี้

1. พ.ศ.2508 สร้างอาคารคอนกรีต 4 ชั้น 1 หลัง (อาคาร 2) ใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
2. พ.ศ. 2510 สร้างอาคารโครงเหล็กชั้นเดียว 1 หลัง (อาคาร 3) ใช้เป็นโรงอาหาร และเมื่อได้ก่อสร้างอาคารโรงอาหารใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2512 แล้วจึงใช้เป็นห้องปฏิบัติการเทคนิคพื้นฐาน (ปัจจุบันรื้อถอนและสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้นแทน)
3. พ.ศ. 2512 สร้างอาคารคอนกรีต 2 ชั้น 1 หลัง (อาคาร 6) ใช้เป็นโรงอาหาร
4. พ.ศ. 2514 สร้างอาคารคอนกรีต 4 ชั้น 1 หลัง (อาคาร 4) เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการช่างยนต์ และสร้างอาคาร 5 ชั้น 1 หลัง (อาคาร 5) เพื่อใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ

5. พ.ศ. 2524 ก่อสร้างอาคารคอนกรีต 5 ชั้น ขึ้นอีก 1 หลัง เพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสครบรอบ 200 ปีกรุงรัตนโกสินทร์ ในปี พ.ศ. 2525 และใช้ชื่ออาคารหลังนี้ว่าอาคารเกษณรังค์ (อาคาร 7) อาคารหลังนี้เป็นอาคารปฏิบัติการช่างยนต์ และวิชาทางด้านเทคนิคพื้นฐาน

6. พ.ศ. 2528 ได้สร้างอาคารคอนกรีต 4 ชั้น ขึ้น 1 หลัง เพื่อเป็นอนุสรณ์ในการก่อตั้งโรงเรียน มาครบ 20 ปี และอาคารหลังนี้ได้ใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการสำหรับช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนชั้นล่างใช้เป็นห้องพยาบาลและห้องอเนกประสงค์สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน เล่นกีฬา และเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของโรงเรียน

7. พ.ศ. 2535 เป็นปีมหามงคล เนื่องในวโรกาสสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ ทางโรงเรียนได้เตรียมแผนงาน เพื่อที่จะสร้างอาคารอเนกประสงค์ 12 ชั้น ขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์ในพระราชพิธีอันเป็นมหามงคลยิ่งของปวงชนชาวไทย อาคารหลังนี้มีหอประชุมใหญ่ 1,200 ที่นั่ง ห้องสัมมนา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ที่ทำการฝ่ายบริหาร และห้องประกอบอื่น ๆ อาคารหลังนี้เปิดใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นไป จากจุดมุ่งหมายของการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์หลังนี้ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทางโรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานนามอาคารอเนกประสงค์นี้ว่า “อาคารเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” และพระราชทานพระราชนุญาตให้อัญเชิญตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ประดิษฐานไว้เหนือชื่ออาคาร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่คณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม หาที่สุดมิได้

8. พ.ศ. 2536 ได้ก่อสร้างอาคารกีฬาขึ้นอีก 1 หลัง (อาคาร 12) เพื่อใช้เป็นสถานที่เรียนวิชาพลศึกษา และให้นักเรียนพักผ่อนและออกกำลังกาย

9. พ.ศ. 2537 ได้รื้อถอนอาคาร 3 ซึ่งเป็นอาคารโครงเหล็กชั้นเดียวและสร้างอาคาร 3 ชั้น ขึ้น เพื่อเพิ่มเนื้อที่พักผ่อนให้กับนักเรียน - นักศึกษา นอกจากนั้น ชั้น 2-3 ของอาคารจะจัดเป็นห้องกิจกรรม และนันทนาการของนักเรียน

10. พ.ศ. 2540 สร้างอาคารคอนกรีต 7 ชั้น 1 หลัง โดยใช้เป็นอาคารเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ให้ใช้ชื่ออาคารนี้ว่า “อาคารเฉลิมพระเกียรติ” พร้อมทั้งประดิษฐานตราสัญลักษณ์ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี

การที่โรงเรียนได้เพิ่มอาคารเรียนขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนและนโยบายในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เมื่อมีอาคารเพิ่มขึ้นทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการเรียนการสอนและควบคุมดูแล เพราะเมื่อมีอาคารสถานที่เพิ่มมากขึ้น เครื่องมือและอุปกรณ์ได้จัดเพิ่มขึ้นให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมและมีปริมาณเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ถึงแม้ว่าการดำเนินการในปัจจุบัน จะมีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้พัฒนาไปรวดเร็วมาก ดังนั้นการก่อสร้างอาคารหลังใหม่เป็นอาคารอเนกประสงค์ 12 ชั้น และ 7 ชั้น นับว่าเป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยมากยิ่งขึ้น

11. พุทธศักราช 2543 เปิดประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยแบ่งเป็นสาขางานการบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขางานการโรงแรม

ดังนั้นทางโรงเรียน จึงได้ขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในสาขาพาณิชยกรรม ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยแบ่งออกเป็น 4 สาขา คือ สาขาการบัญชี สาขาการขาย สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขางานการโรงแรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งปัจจุบัน มีนักเรียน-นักศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งสิ้นกว่า 2,000 คน บุคลากรครู กว่า 300 คน

สถานที่ตั้งปัจจุบันของเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

เทคโนโลยีสยาม(ช่างกลสยาม) เป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ตั้งอยู่เลขที่ 46 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600

ปรัชญาการจัดการศึกษา “วิทยาการนำ ล้ำเลิศวินัย ใฝ่คุณธรรม”

นโยบายการจัดการศึกษา

1. เพื่อให้การศึกษา และประสบการณ์แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามสาขาวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นคุณภาพเป็นหลัก และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเข้าศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม

2. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ยึดมั่นในระเบียบวินัย สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ตลอดจนการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีวัฒนธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รู้จักการเสียสละ เพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ

.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจญศักดิ์ หมวดสง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์รวี อนันต์อัศวกุล อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญและ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวบุปผา พุกจำปา
วันเดือนปีเกิด	3 ธันวาคม 2502
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลศิริราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	11 ซอยอิสรภาพ 42 แยก 1 แขวงวัดอรุณ อำเภอบางกอกใหญ่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำแผนกธุรกิจสัมพันธ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) 46 ถนนจรัญสนิทวงศ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526	ประโยคครูมัธยม (ปม.) จากวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2531	ปริญญาตรี คุรุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
พ.ศ. 2536	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
พ.ศ. 2553	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ